

Obiectivul nr. 1:
P A C E A !
(pag. 3-4)

Misterul grotelor
pe țârmul
Mării Moarte
(pag. 19-20)

Reportaj la
minus 40°
(pag. 17-18)

În curînd pe
cranele lumii
(pag. 14-15)

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Nr. 26 (162)
Anul VII
28 Iunie 1968

Prof. ing.
Dimitrie Leonida

Fotografie de
A. MIHAILOPOL

Entuziasmul și perseverența

(reportajul în pag. 10-11)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

În acest număr:

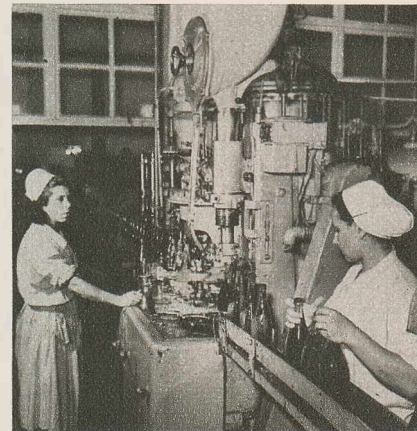
PRIVIȚI

CU NOI!

- Pag. 3-4 — Obiectivul nr. 1: Pacea! — de Maria Arsene.
- Poezii de Ioan Meitoiu.
- Pag. 5-6-7 — Indonezia acuză! — fotoreportaj.
- Pag. 8-9 — Lucruri mărunte? — fotoreportaj de E. Iarovici.
- Pag. 10-11 — Entuziasmul și perseverența — de Radu Nor
- Imagini de pe șantier — poezii de Florin Murgur.
- Pag. 12 — „Îmi amintesc“... — cu Zoe Vermont despre Nicolae Vermont — de Viorica Filipoiu
- Pag. 13 — Scriitori și cărți: Opiniile cititorului; Mărturiile unui scriitor — de Traian Stoica; Și aceasta e poezie? — de L. V.
- Pag. 14-15 — În curind pe ecranele lumii.
- Pag. 16 — Cannes 1958 — de Florin Piersic.
- Pag. 17-18 — Reportaj la minus 40° — de F. Urseanu.
- Bucuria copiilor — I. Avian.
- Pag. 19-20 — Misterul groțelor de pe țărmul Mării Moarte — de L. Voita.
- Sanitarele — fotoreportaj de Tiberiu Lupu.
- Pag. 21-22 — Încătorul — schiță de Frank Hardy.
- Pag. 22-23 — Fie din trecut orașului Tg. Mureș — de Ștefan Ișăk
- Farul 4 — capitolul VIII — roman de Maria Roman.
- Pag. 24 — Te văd!... Te văd!... — Noutăți filatelice — Sfaturi practice — Modă.
- Pag. 25 — Cuvinte încrucșate.
- Pag. 26 — „Genul ușor“ nu înseamnă facilitate și prost gust! — De vorbă cu Eugen Mirea; Opinii... pe scurt — de Mariana Pirvulescu.
- Pag. 27 — În jurul globului.
- Pag. 28 — Actualități sportive.

DANSEZI... PLUTIND în această elegantă sală de dans... Pentru că ea se află pe unul dintre cele mai elegante și moderne vase de pasageri din bazinul Mării Negre și Mării Mediterane: pe motonava „Transilvania“.

UF! CĂLDURILE! Pentru... „combaterea“ lor, fabrica de băuturi răcoritoare „Bucureștii Noi“ a introdus o nouă linie tehnologică de turnare, permițând fabricarea a opt sortimente de băuturi răcoritoare. Să tot bei!...

TUDORICĂ, PRIETENUL COPIILOR! este unul dintre cei cinci ursuleți expuși pe noua platformă, frumos amenajată din Parcul Libertății din Capitală.

Fotografie de R. RODA

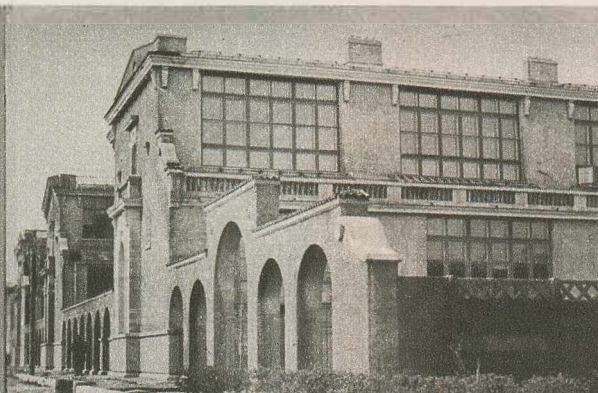
PE MARGINEA MĂRII... la Constanța, a fost amenajat un scuar cu pergole și flori care înfrumusețează bulevardul, încântând ochii vizitatorilor.

Fotografie de F. URSEANU

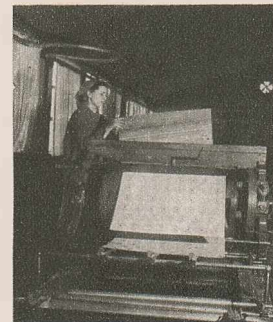
STIȚI CE ADĂPOȘTEBESC aceste trei blocuri impunătoare construite de curând pe strada Pangrați din Capitală? Sînt atelierele de creație ale Uniunii Artiștilor Plastici, în care lucrează artiștii Corneliu Baba, Boris Caragea, Al. Ciucurencu, Ion Irimescu, Cornel Medrea, Eugen Pop, George Saru, Ion Vlad și alți sculptori și pictori.

Fotografie de Radu HOROVEANU

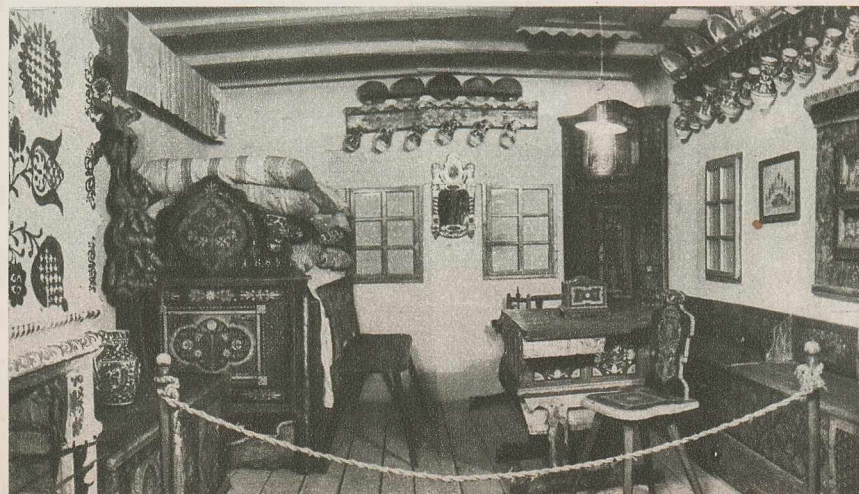
„SIRENA“ ȘI „PESCARUL“ din dansul „Pescarul“ (muzica de Mac Dowel, coregrafia, Tilde Urseanu), executat pe scena Teatrului de Operă și Balet de către Eugenia Olteanu, elevă a clasei de absolvire a școlii de coregrafie, și Gh. Constantinescu, de la Teatrul de Operă și Balet în cadrul spectacolului dat cu prilejul absolvirii examenului de diplomă a celei de a III-a promoții a școlii.

Fotografie Șerban Șt. IOSIF

PENTRU AMBALAJE METALICE se fac imprimări pe tablă... Operațiunea... se petrece în secția litografică a Întreprinderii de ambalaje metalice din Constanța.

UN INTERIOR SĂSESC din comuna Cața, raionul Rucăr, datînd din secolul al XIX-lea se află expus în muzeul Brukental din Sibiu.

Prezidiul și sala în timpul Conferinței naționale a mișcării pentru pace din R.P. Română.

Obiectivul nr. 1: PACEA!

... Pentru ca toți pruncii să fie legănați în brațele mamelor; pentru ca eu și tu, noi precum și voi, toți oamenii de pe acest bătrîn pămînt să putem în-
 timpina soarele în flece dimineață zîmbind, ne-am hotărît să ne adunăm, să propunem, să cerem și să impunem Pacea!

„În zilele de 21-22 iunie 1958, a avut loc în sala Ateneului din București, Conferința națională a miș-

cării pentru pace din R.P. Română...”

Așa ar trebui să înceapă acest scurt reportaj. Așa ar

trebui. Dar nu pot. Mai mult ca oricînd în cele ce urmează să scriu este vorba de mine și de familia

mea, de prietenii mei, de noi toți. De libertatea lor și a mea de a trăi ori de a pieri arși, pîrjoliți, carbonizați sau volatilizați de cea mai minunată și cea mai cumplită descoperire a frîntatului nostru secol: forța nucleară.

Privesc în sala circulară a Ateneului, de zidurile căruia s-au răsfîrînt atîtea melodii minunate izvorîte din corzile mîngiate de maeștri și virtuși ai muzicii. Mă uit la podiumul pavozat în culorile albastru odihnitoare, la masa de oameni veniți din toate colțurile țării ca să trimită în lume pe

Un vot unanim și entuziast pentru pace.

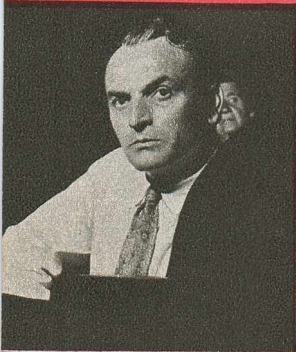
Academicianul Mihail Ralea, citindu-și raportul intitulat: „Forțele unite ale păcii pot bătă calea războiului”.

Regională

Urban Shahidi, președintele
societății islamice chineze, mem-
bru în Consiliul Mondial al
Păcii, a adus salutul luptătorilor
pentru pace din întreaga Chină.

culptorul Ștefan Csorvassy,
ales în Comitetul Național pen-
tru Apărarea Păcii din R.P.R.

Minerul Hajdu Iuliu, Erou al
Muncii Socialiste

Varga Rozalia din GAC „Encel
Mauriciu” — reg. Timișoara.

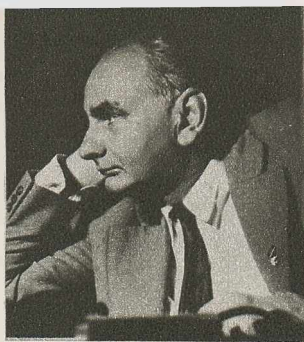
Duculeț Elena — muncitoare
Alpuțoară la fabrica „Partiza-
nul” Bacău.

Stan Ion Pătraș, com. Săpă-
nița, reg. Baia Mare.

Academicianul Tudor Arghezi,
ales în Comitetul Național pen-
tru Apărarea Păcii din R.P.R.

Academicianul Geo Bogza, ales
în Biroul Comitetului Național
pentru Apărarea Păcii din R.P.R.

albul crainic cu ramura de
măslin.

Iată-l la tribună pe mi-
nerul Hajdu Iuliu, Erou al
Muncii Socialiste. Vin apoi
pe rând, petrolistul Dumitru
Arjan, și el Erou al Muncii
Socialiste, colectivistul
fruntaș Nicolae Hudișeanu,
Milan Iovanovici, președin-
tele G.A.C.-Moldova Veche
— Timișoara, academicie-
nii Cezar Petrescu, Tudor
Arghezi, Mihai Beniuc, Geo
Bogza, Mihail Ralea, re-
prezentanți ai clerului, gos-
podine, pensionari, artiș-
tii poporului Lucia Sturza-
Bulandra, Costache Anto-
niu, Kovacs György, Geor-
ge Vraca și mulți alții.

Mineri, strungari, cefe-
riști, colectivști, academi-
cieni, profesori universita-
ri, gospodine, studenți...
Alături de ei stau delegați
din U.R.S.S., India, Anglia,
Bulgaria, Ungaria, Polonia
Austria, Australia etc. Cu
toții înfierază războiul și
cer interzicerea experiențe-
lor nucleare.

Se perindă la tribună
muncitori, academicieni,
țărani, scriitori și ingineri...

Vorbesc cu toții în nu-
mele nostru, despre intere-
sele noastre vitale, despre
noi, despre familia și despre
copiii noștri.

Generația din care fac
parte a trecut prin trei răz-
boaie. Îmi reamintesc va-
goanele cu holerici din 1913
păzite de strașnice santine-
le, care a doua zi intrau la
rîndul lor printre cei bol-
navi.

Revăd fosta Piață Mare
de pe cheul Dîmboviței,
atacată de „Taube”-le (po-
rumbeii), avioanele Kaizer-
ului în toamna lui 1916.
Șiruri de morți cu mădula-
rele sffirtecate. Tramvaie cu
cai răsturnate, pasageri ciu-
ruși de schije. În grilajul
de fier al spitalului Brîn-
covenesc, un copil de școa-
lă a fost proiectat și terciu-
it cu ghiozdanelul la spinare

și cu o felie de pepene
încă strînsă între degete.

Și mai văd bombarda-
mente „covor” din sînge-
roasa primăvară a lui '944.
Iar actele de piraterie hit-
leristă din zilele lui august
ne sînt și mai vii în minte.

Cocoțați pe registre se-
crete în care fabuloasele
cîștiguri sînt obligator ech-
ivalente cu moartea, mize-
ria și pustiirea, stăpînii-ne-
gustori ai pădurilor de
coșuri și furnale din țările
apusului croiesc planuri u-
cișoare.

Dar aici, la tribună,
vorbesc muncitorii-tați,
muncitoarele-mame, ingine-
rii-soți, academicienii-pă-
rinți, gospodinele-soții...
Vorbesc în numele meu și
al tău, despre pericolul
războiului atomic.

În zilele de 21-22 iu-
nie a.c. a avut loc la Ate-
neul din Capitala țării,
Conferința națională a miș-
cării pentru pace din R.P.
Română. A fost aleasă dele-
gația care ne va reprezenta
la Conferința de la Stock-
holm, care se va ține pen-
tru ca:

...toți pruncii să poată
fi legănați în brațele mame-
lor; pentru ca eu și tu,
noi precum și voi, toți oa-
menii de pe acest bătrîn
pămînt, să putem întîmpina
zîmbind în fiecare dimineață
soarele...

Marla ARSENE

Fotografii de A. LOVINESCU

Gordon Schäffer, ziarist, pre-
ședintele Comitetului englez
pentru Apărarea Păcii, membru
în Consiliul Mondial al Păcii.

Pastorul Erwin Koch — repre-
zentant al mișcării pentru pace
din Austria.

Ioan MEIȚOIU

Pe-aici trecu războiul

... Pe-aici trecu războiul. Scrum și jale.
Stătea livada pustiită-n vale.
Cu crengile culcate la pămînt
Plîngea livada-nsingerată-n vînt.

Trecea bătrînul grădinar s-aline
Durerea ei ascunsă în tulpine;
Din trupul pomilor scotea cu grijă
Cu un cuțit cite un vîrf de schijă.

Tăcut și-nfrigurat lucra-nainte
Tămăduind prin dragostea-i fierbinte
Ca muguri noi să crească iar din mlădă
Pe rînilor de schije din livadă.

Dar, cum se-oprea-n răstimp la fiecare,
Se clătina de-atîta-nădurerare
De parcă schijele cu zimți verzui
Erau înfipte-adînc în carnea lui...

Miting în fața unei placarde din Piața Smolensk

... Imaginile morții din placarde
Parcă-mpietrise totul împrejur:
Ruine, morți, văpăi, negre stîndarde...
Citeam, citeam: Lidice, Oradour...

Apoi. Berlin, Varșava, Hiroșima,
Brest, Coventry, Maidanek, Stalingrad.
Sus, un copil sever arăta crima:
„Să nu se mai repete-al morții iad!”

...La Moscova eram. O lume-ntreagă
Privea placarda — cerul ei ucis —
„Priviți, priviți, ce poate să se-aleagă
Din flori, din cînt, din oameni și din vis!”

Tăcere-un timp; apoi — o cine-mi spune
Cum a pornit și de-unde acel cînt?! —
Un cîntec revărsat ca-ntr-o minune
Ce ne-aduna-ntr-același tîndrînd?

Izvor a fost întîi; apoi rîu sprinten,
Un fluviu-apoi, o mare, un ocean...
Un făt-frumos ce strînge roibu-n pînteni,
Un codru-adînc, un aprig uragan.

Cîntam pentru-amintiri și pentru-o rază
Pentru chemări și pentru-un ram plîpînd;
Pentru iubiri ce-n inimi calde vibrează
Și suferințe-alungă, vîndecînd.

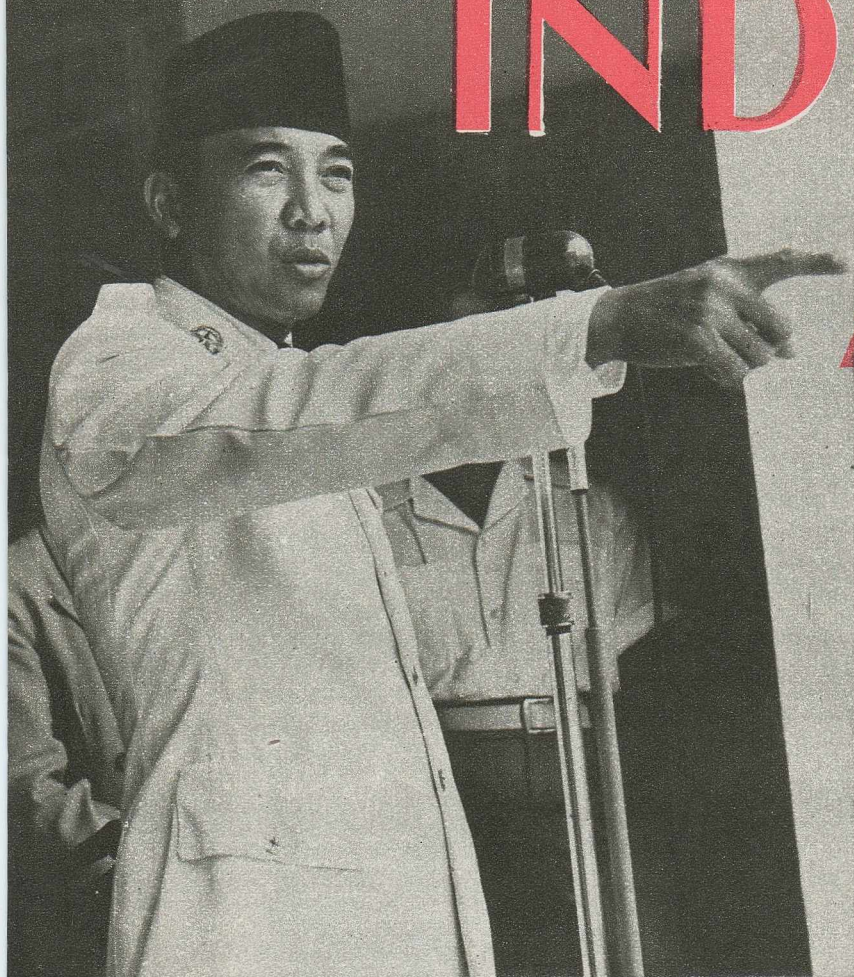
„Doar focuri pașnice sub cer să ardă:
Cîntam: „Nu vrem, nu vrem un nou război!”
... Copilul coborîse din placardă:
Ne suridea.

Cînta în rînd cu noi...

O manifestare caldă de dragoste față de
Uniunea Sovietică, apărătoare a
cea mai de nădejde a păcii, a constituit-o
primirea cu vii aplauze făcută scri-
torului sovietic Evghenii Efimovici Po-
povkin, reprezentant al Comitetului So-
vietic pentru Apărarea Păcii.

INDONEZIA ACUZA!

Fotografii de Hilmar PABEL (R.F.G.) și „KEYSTONE” (Anglia)

Sînt 13 ani de cînd — după ce a apărut pe harta politică a globului ca stat independent — Republica Indonezia a fost și continuă să fie ținta atacurilor lățișe sau ascunse ale dușmanilor ei. Dar în toți acești ani poporul ei dîrz a știut să zădărnicească tot ce s-a unelît împotriva sa. Așa cum a procedat și în fața rebeliunii Juntei militare din Sumatra și Sulavesi (Celebes) de nord. Oraș după oraș, insulă după insulă, au fost recucerile de armata națională sprijinită de forțele populare, strîns unite în jurul guvernului Djuanda și al președintelui Sukarno.

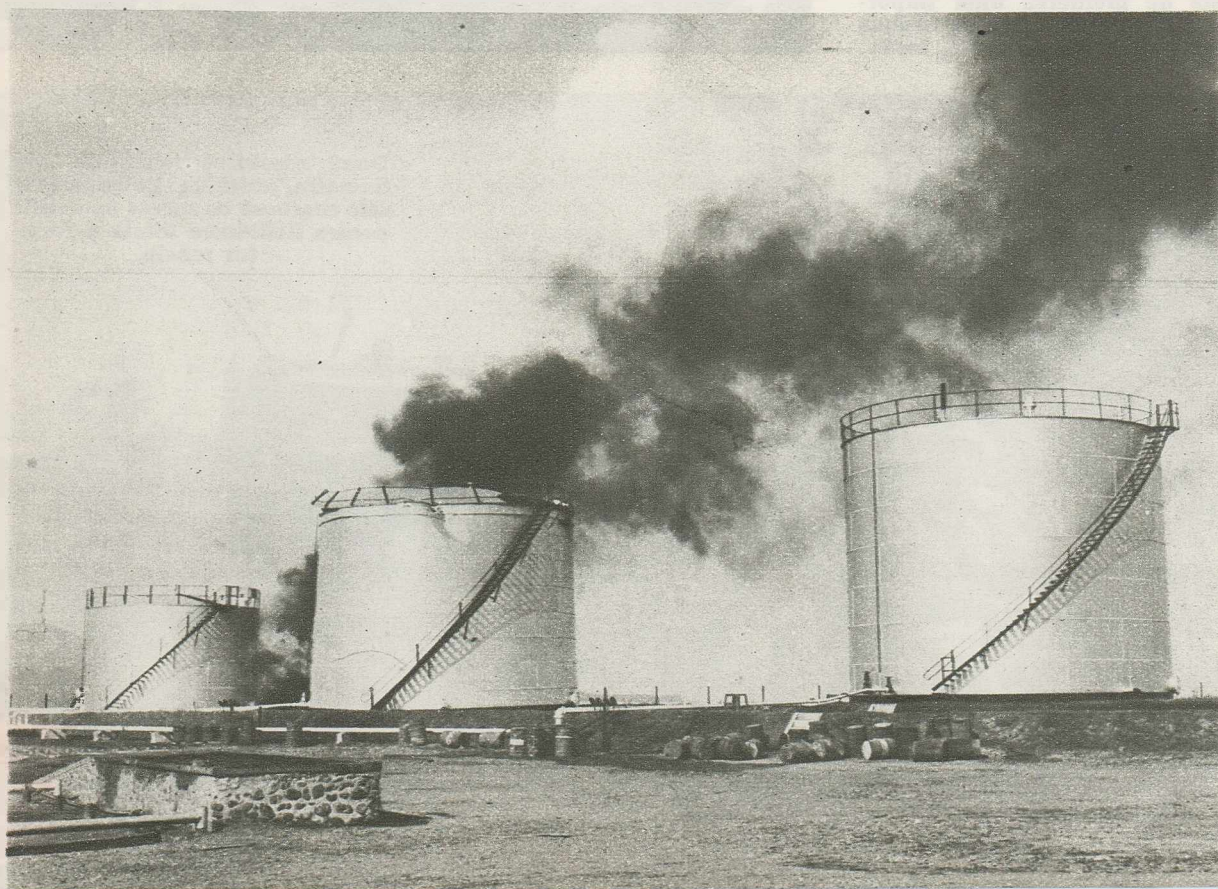
„Sîntem ferm hotărîți să respingem atacul imperialist. Pentru aceasta dispunem de o armă puternică: unirea noastră și moralul nostru ridicat”, a declarat recent președintele Sukarno, cu prilejul unui mare miting de protest împotriva amestecului străin în treburile interne ale Indoneziei. „În lupta noastră — a subliniat Sukarno — nu sîntem singuri. Egiptul, India, U.R.S.S., R. P. Chineză și alte țări condamnă pe intervenționiști”.

Iată-l pe ex-locotenent-colonelul Sumual, unul dintre conducătorii rebelilor (primul din dreapta, stînd jos). El, ca și toți ceilalți membri ai cîlcii complotiștilor — fostul colonel Hussein, Safruddin, „premierul” guvernului uzurpator, membru de seamă al partidului reacționar Mașumi, fostul colonel Simbolon, care a fost implicat în tot felul de afaceri scandaloase și a trebuit să se ascundă din această cauză în Sumatra, și alții — sperau să rupă Sumatra de restul țării și să forțeze guvernul de la Djakarta să accepte condițiile lor datorită greutăților provocate de pierderea unei importante surse de valută străină: comerțul bogatei Sumatre cu firmele străine, în special cu cele din Singapore. Socoteala de acasă, însă...

După zdrobirea rebeliunii din Sumatra, unitățile guvernamentale continuă cu succes operațiile pentru lichidarea totală a forțelor rebele.

Petrolul ca și alte bogății ale Indoneziei au constituit un obiectiv de seamă al rebelilor. De aceea ei au încercat să pună stăpînire pe diferite depozite petrolifere printre care și cel de la Menado (în Sulawesi), pe care îl puteți vedea în fotografia alăturată. Dar armatele guvernamentale au reușit să smulgă din mîinile trădătorilor de patrie aceste importante bogății. ←

Marinarii și ofițerii olandezi pe bordul unui vas al rebelilor indonezieni... După cum relatează la o recentă conferință de presă locotenent-colonelul Pieters, comandantul districtului militar al Molucelor și Irianului de Vest, soldații rebeli luați prizonieri în cursul luptelor, din insula Halmahera, arhipelagul Molucelor, au confirmat faptul că marina militară olandeză a acordat ajutor rebelilor în operațiunile purtate în Moluce →

La Djakarta, cu prilejul zilei Independenței... O mulțime imensă a venit să asculte glasul adevăraților conducători ai Indoneziei și să exprime încă o dată hotărârea de nestrămutat a poporului indonezian ca, în colaborare cu guvernul și cu forțele armate ale Indoneziei, să continue lupta pentru o republică independentă, unită, în ciuda comploturilor imperialiste și a ajutorului camuflat acordat de S. U. A. rebeliunii.

Ei luptă pentru o cauză sfântă, cauza apărării libertății și independenței unui popor care a cunoscut, de-a lungul a generații întregi, exploatarea și asuprirea. De aceea pretutindeni, în cursul operațiunilor desfășurate împotriva rebelilor susținuți de americani și olandezi, trupele guvernamentale au avut sprijinul activ al populației și chiar al multora dintre unitățile rebele care li s-au alăturat. →

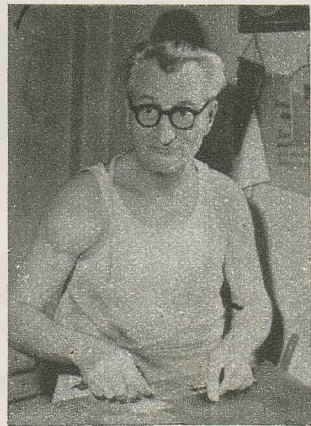
Bandiți de drumul mare — iată pe cine se bazează rebelii. Fotografia ni-l înfățișează pe un asemenea nou „recrut” (dreapta) al rebelilor. Spune-mi cu cine te aduni ca să-ți spun cine ești!... →

LU CRU RI

Mesterul MILITARU împreună cu Victoria Puiu, una dintre cele mai recente „achiziții” în brigadă.

VASILIEV GOSPODIN, veteranul brigăzii, va fi în curând bunic. Îi place cîntecul „Inimă, de ce nu vrei să-mbătrînești”?

DINU ION. Al doilea în clasament după Militaru. Mare amator de box, nu numai ca piele, ci și pe ring.

AURELIAN TEMELIE. Își iubeste cu pasiune fiica, Gabriela, în vîrstă de patru ani, căreia îi va face cei mai frumoși pantofi de mireasă.

ELENA GAVRILA. A venit fără vreo pregătire, a fost calificată de Militaru și acum face cinste brigăzii.

Cine, în țara noastră, n-a auzit de Nicolae Militaru? Ba chiar și peste hotare! De cinci ani numele lui și ale tovarășilor din brigada sa apar în ziare, în titluri cu litere de toate mărimile, anunțînd noi succese, noi economii, schimburi de experiență, prelegeri despre metoda sa și mereu noi îmbunătățiri și aplicări ale acestei metode în alte ramuri ale industriei ușoare.

Ce mari minuni o fi făcînd acest om că nu-i dau pace reporterii? Ce lucru năstrușnic a descoperit el?

Dacă vrei, poți să spunei că n-a descoperit nimic. Acum, după ce metoda lui e aplicată în toate marile fabrici de încălțăminte, de către aproape toți croitorii de piele din țară, s-ar putea spune despre această metodă ceea ce s-a spus și despre... oul lui Columb. Dacă analizezi însă mai adînc diferitele faze ale elaborării metodei, lupta îndărătnică pentru îmbunătățirile de pe parcurs și ingeniozitatea diferitelor amănunte, îți vei da seama de marea însemnătate a metodei lui Nicolae Militaru.

După cum un grafolog

priceput poate să deslușească firea unui om din scrisul lui, am putea să-l caracterizăm și pe Militaru după metoda lui: bun meseriaș și gospodar, inteligent, cu o minte iscoditoare mereu în căutarea noului, nu aleargă după succese răsunătoare, ci știe să dea valoare mare lucrurilor mărunte; luptător dirz, nedînd înapoi în fața greutăților, are tenacitatea unui marinar de cursă lungă și rezistența unui alergător de maraton; un foarte dezvoltat spirit de colectiv.

Cînd îl cunoști pe Nicolae Militaru, constai că este și un om foarte simpatîc,

Cîteodată, duminicile sau după-amiezele, tovarășii din brigadă vin pe la „nea Militaru”, pe acasă.

VICTORIA, fiica lui Militaru, își pregătește lucrarea de diplomă pentru absolvirea poli-tehnicii, secția construcții.

care te cucerește prin vioiciunea și modestia lui, prin bunătatea și sinceritatea lui.

Metoda lui este uimitoare prin simplitatea și universalitatea ei și tocmai prin aceste calități se explică succesul și lărga ei aplicare.

Ca atîția alți muncitori comuniști, Militaru știe că, în afara muncii rutiniere de zi cu zi, mai sînt atîtea alte probleme care îl privesc personal și care trebuie să fie rezolvate de el, după specificul muncii lui: calitatea produselor, prețul de cost, productivitatea, economiile de materie primă și cîte altele.

Pe Militaru îl durea inima cînd vedea cîte bucățele

MĂRURILE?

— fotoreportaj —
de E. IAROVICI

NICULAE BICĂ. Are mînuirile cele mai scurte și precise din brigadă. Citește mult, mai ales cărți tehnice.

CONSTANȚA POPESCU. Utilizează din plin cele 480 minute de lucru. Dă economii mai mari decît mulți bărbați.

TRIFAN OANEA. Lucrează cît doi. În ultimii zece ani, și-a clădit din economii o casă de mai mare dragul.

MARIA NICULAE. Venită în brigadă abia de un an. Proaspăt căsătorită. Nu este întotdeauna punctuală.

ION GIUGLAN. Mezinul brigăzii. Unul dintre numeroșii fineri calificați de Nicolae Militaru.

de piele rămîn fără întrebuițare după ce decupa tiparele dintr-o piele întreagă. „Ce e de făcut?” Întrebarea aceasta nu-i dădea pace nici noaptea. „Dacă încep de la mijloc, nu e bine. De la margine e mai bine, dar tot nu se îmbină perfect tiparele și mairămîn multe fișii pe care trebuie să le arunc. Dar dacă pe o piele aș combina tipare bărbătești cu tipare de copii, sau tipare de ghete cu tipare de pantofi?...”

Acesta a fost începutul. Dar cu atîta nu s-a mulțumit Militaru. A început să citească broșuri tehnice. Cititul lor, mai ales al celor sovietice, îi deschidea orizonturi noi, îi sugera căi noi. A aflat despre brigăzile de calitate ale lui Alexandra Ciutkih, despre economiile de piele și aducerea tuturor muncitorilor la nivelul frunțașilor din broșura lui Vasiliu Matrosov, despre metoda inginerului Kovaliov privitoare la rolul mișcărilor în timpul unei faze de lucru a procesului de producție și altele. Problema pe care și-o punea, citindu-le, era întotdeauna: „cum aplic asta la munca mea?”

A început să lucreze în brigadă, a organizat mai bine locul de muncă, a modificat masa de lucru și înclinarea scîndurii de tăiat, a cerut ca brigada să fie deservită de personal auxiliar, a îmbunătățit tehnica mînuirii cuțitului — a analizat fiecare rezultat cu pricepere și răbdare, ca un savant care urmărește o experiență științifică complicată, și a știut să tragă concluziile cele mai folositoare și practice.

A îndemnat și a învățat

și pe alții să muncească cum muncea el, a convins și a dovedit prin exemplul personal că metoda lui dă cele mai bune roade, a organizat întreceri între fabricile din toată țara, și azi, după cinci ani, el tot mai este în fruntea celor

peste o mie de muncitori care îi aplică metoda.

Dacă am face o socoteală aproximativă a roadelor metodei lui Militaru pe țară, în ultimii cinci ani, am ajunge la o cifră impresionantă: aproape două milioane și jumătate perechi

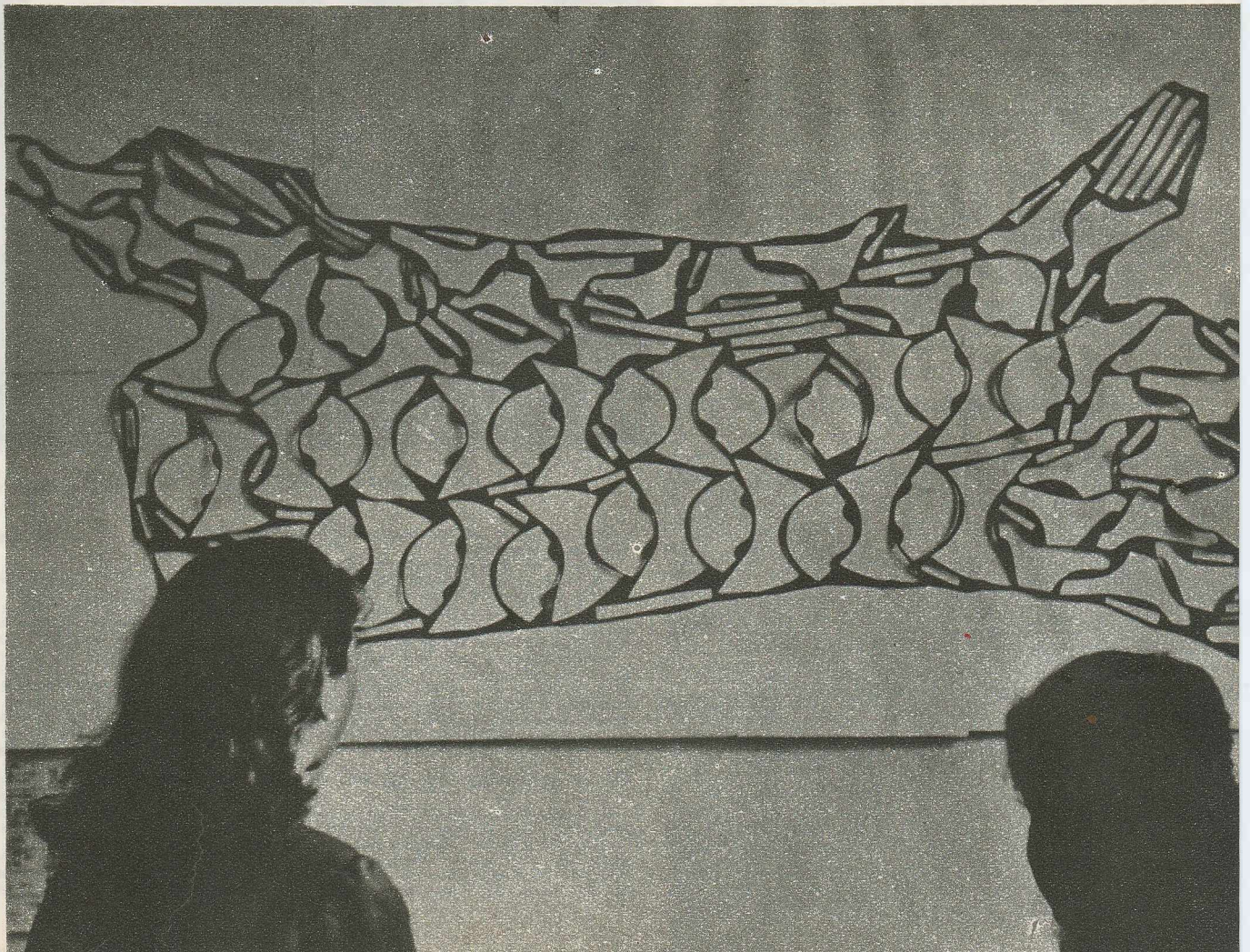
de încălțăminte confecționate din economii de piele! Nu mai punem la socoteală creșterea productivității muncii și nici îmbunătățirea calității.

2.500.000 perechi încălțăminte din economii! Nicolae Militaru, după cinci

ani, își continuă munca modest, în fruntea clasamentului. De frămîntat însă tot se mai frămîntă. Ce surpriză ne mai pregătește el?

Pînă vom afla, să facem cunoștință cu maestrul de la „Nicolae Bălcescu”, cu tovarășii și cu familia sa.

„Pînza de păianjen” sau ce rămîne dintr-o piele întreagă după ce se decupează diferite forme.

Personalul de deservire al uzinei electrice Grozăvești din anul 1912, format din absolvenții școlii de electricieni și mecanici condusă de inginerul Leonida.

Diridii de frig în odăița de la marginea Berlinului, căci brichetele se plăteau gazdei cu bucata, iar studentul Dimitrie Leonida era nevoit să-și drumuiască cu strășnicie puținii bani primiți de acasă. De bine, de rău, ajungeau pentru chirie și pentru o masă pe zi la restaurantul școlii. La bibliotecă în schimb, era lumină și căldură și tot acolo erau comorile cele mai de preț: revistele tehnice și cărțile. Cite nu găseai în ele! Și mai ales descrierea unor lucrări gigantice care transformau pustiurile în pământuri roditoare, văi în lacuri și lacuri în ogoare, legau orașele cu fluviile și cu mările, stăvileau inundațiile dezastruoase și alungau pentru totdeauna seceta. Aceste descrieri de baraje, de lacuri de acumulare, de lucrări de irigație, de căi navigabile, îl pasionau pe tânărul student român. La noi, în țară, despre asemenea minunății nici nu se pomenea. O minuscule hidrocentrală la Sinaia — asta era tot ce puteai afla în acest domeniu. Studentul Leonida și-a procurat hărți precise și cărțile lui Hepites despre precipitațiile din România. Urmărind pe indelete hărțile, curbele de nivel ale bazinelor hidrografice de la Turnu Severin până sus la Dorna, a rămas surprins de numărul mare de regiuni favorabile creării unor hidrocentrale. Isi întocmise o harta a României, cam ciudată pentru un neinițiat. În dreptul viitoarelor baraje și hidrocentrale erau bolduri, a căror înălțime corespundea puterii instalate. Când harta a fost terminată, un singur bold depășea pe toate celelalte: era cel infipt în dreptul Bistriței, iar toate laolaltă formau viitoarea rețea electrică națională. Se scria anul 1906...

Primăria Municipiului București caută un inginer electrician...

Profesorul Walter Reichel de la Charlottenburg aflase mai demult despre preocupările studentului Leonida. De aceea l-a sfătuit să-și dea lucrarea de diplomă la catedra de hidrolică, cu proiectul barajului și centralei de la Bicz. Dimitrie Leonida l-a ascultat. A muncit săptămâni întregi până vopștea tîrziu și mult înainte de terminarea celui de al patrulea an școlar, proiectul era gata. Dar nu numai acest proiect, ci și unul pentru catedra de tracțiune electrică, intitulat „Metropolitanul Bucureștiului”. Făcuse planul rețelei subterane care să lege Gara de Nord

Centrala electrică de la Botoșani în anul 1913.

cu Tîrgul Moșilor, trecînd prin piața Sfîntul Gheorghe și avînd o ramificație pînă la Filaret. Terminînd facultatea l se oferă un angajament strălucit la proiectarea unei mari centrale hidro-electrice din Norvegia. Totodată e chemat să rămînă la Charlottenburg în calitate de asistent. Dar România avea nevoie de tehnicieni, de ingineri. Și îi chema Bistrița cu apele aurii... Tatăl său îi scrisese: „...am citit în „Universul” că primăria caută un inginer electrician. Cred că ar fi postul cel mai nimerit pentru tine”. Se prezintă la București, la primăria municipiului. I se fixează leafa de 250 lei pe lună și l se comunică îndatoririle: trebuie să verifice contoarele și instalațiile electrice din casele particulare. Și inginerul Dimitrie Leonida, absolvent al școlii politehnice de la Charlottenburg, autorul proiectului unui complex hidroenergetic ce ar fi urmat să se construiască la Bicz, începî să întocmească procese-verbale de contravenții pentru instalații electrice defectuoase. Se scria anul 1908...

Intr-o zi a anului 1908, la „Bursa Muncii” — un fel de oficiu de plasare ce-și avea sediul prin apro-

construiești uzine electrice. Construind aceste uzine, puteai foarte ușor să introduci și iluminatul electric al străzilor. Și atunci ce se făceau francezii cu felinarele lor cu gaz? Ca să se preîntîmpine o asemenea „nenorocire” au fost cumpărați cîțiva funcționari de la Societatea tramvaielor, care, falsificînd cifrele statistice, au arătat un randament de zece ori mai mic decît cel real. Nu avea deci nici un rost să introduci tramvaie electrice, dacă liniile bucureștene nu aduceau suficiente beneficii. Dintr-o dată, inginerul Leonida devine un asiduu călător al tramvaielor cu cai. Parcurgea aceleași linii de zeci de ori, calculează, verifică, întocmește grafice și ajunge în cele din urmă la concluzia că tramvaiele sînt rentabile, că introducerea vagoanelor electrice se impune cu cea mai mare grabă. Preconizează rețea de tramvaie electrice comune, instalații de pompare electrice, iluminatul străzilor, toate alimentate de către o centrală termoelectrică. E trimis în străinătate ca să studieze organizarea tramvaielor. Întors în țară, își completează proiectul, schițînd totodată centrala electrică de la Grozăvești. Lucrurile par să meargă bine. În curînd vor putea

ENTUZIASMUL ȘI

de Radu NOR

pierea actualului Circ de Stat — se adunase lume multă. Se zvonise că aci va fi deschisă o școală pentru muncitorii dornici să învețe. Inițiatorul, tânărul inginer Dimitrie Leonida, izbutise să obțină o cămăruță în clădirea „Bursei Muncii” și cîteva bănci și pupitre de la școala industrială. Aparent, asta era totul. Dar aci, în cămăruța prost luminată, totul prinde viața datorită entuziasmului tînărului inginer. Dimitrie Leonida deschide cursurile școlii de electricieni și mecanici cu conferința: „Avîntul tehnicii”. Un an mai tîrziu, inginerul Chiru lasă prin testament primăriei București o frumoasă clădire pe strada Primăverii, cu condiția ca aceasta să fie destinată instruirii muncitorilor. Nimic mai bun pentru cursurile inginerului Leonida. Mutarea în noul local se face în pripă, peste noapte, cu ajutorul elevilor, ca nu cumva moștenitorii să atace testamentul. La parter, în camerele neutilizate, se depun primele piese care aveau să constituie nucleul muzeului tehnice instalat astăzi în Parcul Libertății. Cursurile erau gratuite și înscrierile se făceau

începe lucrările de construcție...! Dar mai exista și comisia de examinare a proiectului, care, după ample dezbateri, dă verdictul: proiectul se respinge! Cum erau să-l aprobe, cînd membrii comisiei aveau gata pregătît un alt proiect, propriu, care prevedea construirea a 5 centrale electrice mici cu motoare Diesel, menite să alimenteze numai o rețea destinată tramvaielor, nicidecum una mai vastă, care să asigure și iluminatul străzilor! Tîmbălău mare! Expertiză străină! Sînt chemați în grabă Reichel și Klingenberg de la Berlin. Răspunsul lor e fără echivoc: proiectul Leonida este mai bun, mai avantajos, din toate punctele de vedere. Uneltirile diverșilor atacatori sînt înfrînte. Se construiește și începe să funcționeze uzina de la Grozăvești. Tot personalul e alcătuit dintre absolvenții ai școlii de electricieni și mecanici. Se scrie anul 1912...

Inginerul Dimitrie Leonida înconjurat de primele piese ale muzeului tehnic.

verbal ca să se economisească elevilor cei 30 de bani pentru petiție. Nimeni nu subvenționa școala. Toate cele trebuincioase erau cumpărate din banii directorului și nici unul dintre profesori nu era plătit pentru munca lui. Cei ce urmau cursurile aduceau mereu piese noi pentru muzeu, și după absolvire dăruiau muzeului lucrările lor de diplomă. În fiecare an școala era amenințată cu evacuarea; i se intentase chiar un proces care ajunsese pînă la Curtea de Casație. Toțuși, în ciuda tuturor greutăților, școala supraviețuiește și funcționează fără întrerupere timp de 40 de ani, dînd țării mii de cadre tehnice medii bine pregătite.

De la tramvaiele cu cai, la cele electrice

Te harducau vagoanele trase de cai prin străzile Capitalei, dar în afara unei singure linii, de la Cotroceni la Obor, tramvaie electrice nu s-au pus. Motivul? Un trust francez avea concesiunea gazului, unul belgian cea a tramvaielor cu cai. Ca să introduci tramvaie electrice, trebuia să

În slujba electrificării țării

Dar tot Bistrița îl atrăgea mai mult. Cum are u fărîmă de timp, se duce să vadă lucrurile, modifică unele date culese din cărți, pe care le constată a fi eronate, și face măsurători de debite. Era ca și cînd ai fi vrut să răstorni un munte, scormonind la picioarele lui cu o ascie de lemn. De abia în 1918 izbuteste să obțină fonduri pentru cercetări temeinice și un colectiv de colaboratori prețioși ca: prof. Macovei, Jean Athanasiu, Cristea Niculescu, Fundăteanu, Burghela și alții. Au fost primele studii de lungă durată și de un nivel corespunzător proiectării unor lucrări mai ample pe cursurile noastre de apă. Încă de pe atunci Dimitrie Leonida susținea cu stăruință ideea că apele Bistriței trebuie să fie utilizate nu numai în scopul producerii de energie electrică, ci și pentru amenajarea unui complex hidrotehnic care să asigure suprimarea inundațiilor, irigații, navigația pe Siret, piscicultura și altele. De asemenea, a preconizat folosirea integrală a potențialului hidroenergetic prin construirea unui baraj la

Toance și a treptelor inferioare între Ștejar și Bacău. Din pricina opoziției elicii politice a Brătienilor, neinteresată în realizarea acestui proiect, efectuarea lucrărilor a fost zădărnicită.

Din an în an, activitatea inginerului Leonida devine tot mai amplă, mai rodnică: el construiește centrala electrică de la Botoșani, colaborează la pregătirea primei Legi a apelor, votată în 1924, și elaborează textul Legii energiei. De atunci face parte din Consiliul apelor până la desființarea acestuia.

Mai târziu studiază împreună cu inginerul Canela și cu un grup de constructori străini canalul Argeș-București-Dunăre, lucrare legată de electricizarea liniei ferate București-Brașov și de electricizarea Capitalei — a căror realizare a fost de asemenea împiedicată de luptele politice din acea vreme.

Din 1937, ca director tehnic al Societății de gaz și electricitate, a condus exploatarea instalațiilor electromecanice ale orașului București și a tuturor lucrărilor pentru mărirea și modernizarea acestor instalații, în special a uzinei Grozăvești, unde urmau să se instaleze cele mai mari căldări Loeffler de mare presiune, existente pe atunci.

PERSEVERENȚA

Dar visul din tinerețe nu putea fi uitat. Dimitrie Leonida readeuce în discuție construirea complexului de la Bistrița și împreună cu colaboratorii săi studiază principalele râuri cu potențial energetic ca: Siretul, Oltul, Mureșul, Bistra-Mărușul, Rîul Mare, Lotrul, Drăganul și altele. Se preocupă totodată de linia navigabilă inferioară Someș-Mureș-Olt menită să transforme un mare număr de orașe transilvănene în porturi direct legate de Dunăre.

Unul după altul, toate aceste planuri avîntate sînt îngropate între scoarțele prăfuite ale dosarelor. Ingerul Leonida însă nu renunță: așteaptă ziua înfrîngerii visurilor sale.

Și această zi sosesce!

După o viață de muncă

1944... Ingerul Leonida studiază amenajarea râului Moldova prin barajul de la Prisaca Dornei și a hidrocentralei de la Vama.

În mijlocul unor foști elevi și actuali colaboratori. În dreapta: ing. Anton Dumitrescu (promoție 1910); în stînga: ing. Ștefan Sericu (promoție 1953) și ing. Ilie Dobrescu (fost muncitor la I.R.E.B.).

În al doilea plan, o hartă cuprinzînd rețeaua de electricizare a țării.

1949... Ingerul Leonida dă una din cele mai valoroase lucrări din întreaga sa carieră: el prezintă guvernului rezultatele studiilor făcute cu un colectiv de colaboratori, studii la baza cărora stătea concepția că electricizarea țării este condiționată de stăpînirea și gospodărirea rațională a apelor noastre. Aceste studii au adus o prețioasă contribuție la elaborarea planului de electricizare a țării noastre, inițial de partid și guvern. Și încep lucrările hidrocentralei „V.I. Lenin” de la Bicaz, pe principiile elaborate de profesorul Leonida cu cinci decații în urma.

1955... Ingerul Leonida este numit în Comisia Guvernamentală pentru hidroameliorații și prezintă, în urma unei activități laborioase, propuneri pentru organizarea hidrotehnică a țării.

1957... Ingerul Leonida este numit membru permanent în Comitetul de Stat al Apelor de pe lângă Consiliul de Miniștri, unde i se încredințează studiul celor mai importante probleme.

Ca un revers al medaliai par acum rîndurile scrise despre acest om de către Tudor Arghezi în „Săptămîna C.F.R.” din 29 noiembrie 1942:

„Profesorul Leonida e în tehnicitate un vizionar înzestrat, cu o căutătură care zărește departe, peste

timpuri. El lucrează cu elementele, ca natura, organizîndu-le riguros și silindu-le să ia direcția unui scop, impus matematic pentru utilități de gigantism”.

Și mai departe:

„Pînă ce conspirația tăcerii, organizată în jurul personalității sale (a profesorului Leonida — n.r.), se va sfărîma de la sine, publicul prevent se va duce spontan să ia contact cu admirabilele rezultate din Muzeul tehnic, să le vadă cu ochii lui, să le pipăie cu mîinile lui. Pilda profesorului Leonida e o lecție de geniu și de bărbăție, făcută să ne orienteze încrederea într-o cinstită și mare speranță românească. Conspirația tăcerii a fost sfărîmată!

1958... Întreg poporul l-a sărbătorit pe profesorul Leonida. I-a fost conferit ordinul „Steaua Republicii” — clasa I.

Dar pentru profesor, suprema mulțumire o constituie faptul că, astăzi, vechile lui vise și proiecte prind viață. Este biruința entuziasmului și perseverenței.

Florin MUGUR

Imagini de pe șantier

MĂNUȘILE

Simțind căldura cum le intră-n oase,
își dezbrăcau cu grijă, pe-ndelete,
mănușile decolorate, groase,
mănușile diforme și cu pete —
și se-ndesau mănușile-aburînd,
unele-ntr-altele, la cald, cu jînd:
se destindeau, trudite de strădanii,
suflînd încet, cu trupul rece, ud,
ca niște animale mici și stranii
care-au mușcat din carnea iernii, crud.

LA CLUB

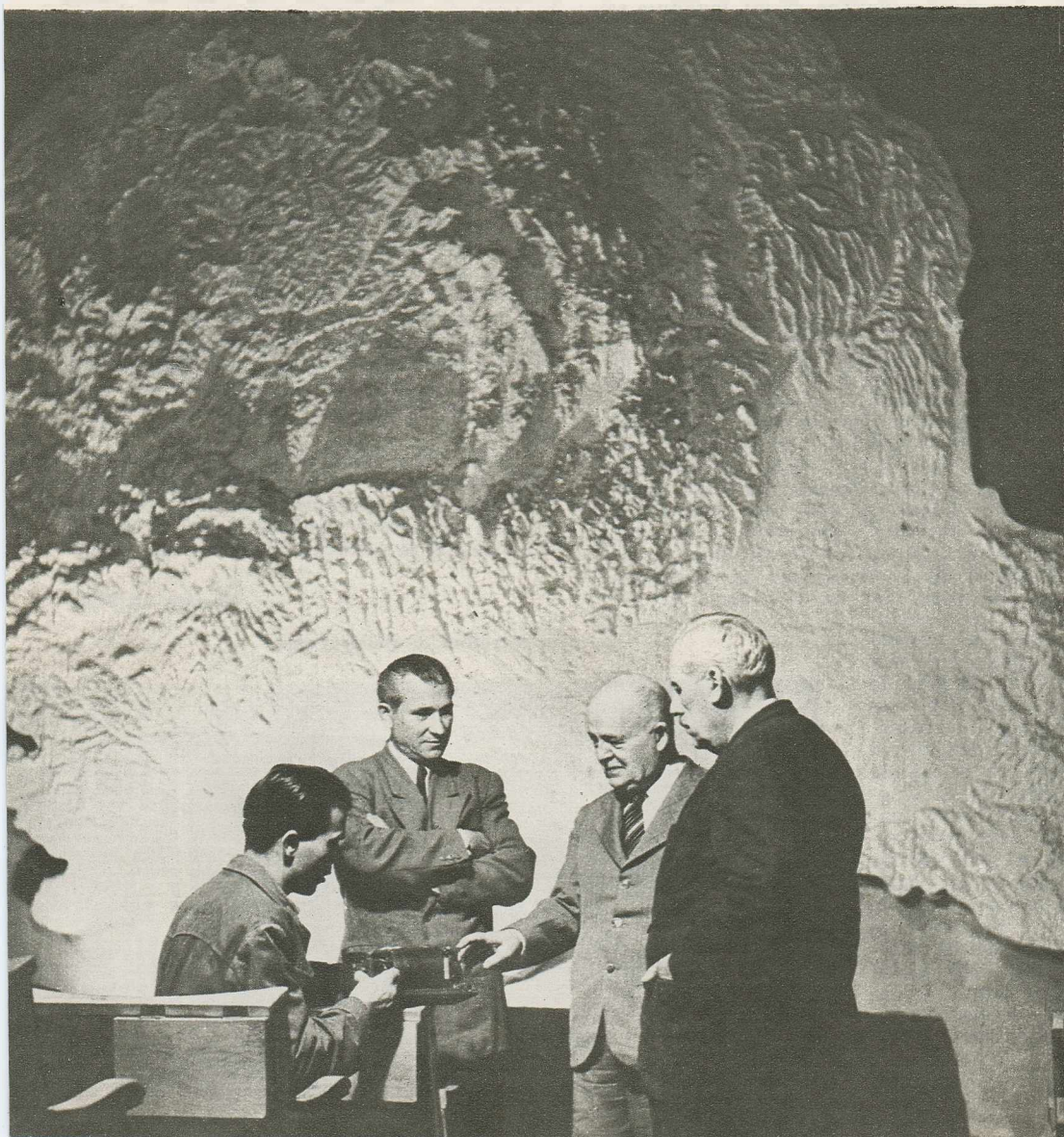
La club rula un film cu copii —
o mie de smee suiau
și era o duminică de aprilie.
Și o fetiță se da în leagăn,
cîntînd.
Și-n sală, un constructor dormea, obosit.
Iar cineva îi făcea semn fetiței
de lingă cel care dormea,
un semn cu mîna groasă,
un semn ușor ca o frunză:
„Cîntă mai încet: fratele meu doarme”
Și fetița a cîntat mai încet.

JULIETTA

Fata care lucrează la macara
vrea să fie frumoasă.
Ia trenul și se duce la oraș.
Valsează trenul fericit, purtînd-o
spre țara jucăriilor, departe.
În magazine urcă scări, coboară,
cu ochii-nchiși coboară, urcă scări,
și-i tremură lungi trepte sub sandale,
ca aripile fluturilor, moale.
Fata care lucrează la macara
vrea să fie frumoasă.
Și-și cumpără rochii albastre.
Fata care lucrează la macara
are vîrsta Juliettei.

DIMINEAȚA

Dimineața copilul șoptește-n somn ceva
nedeslușit.
Poate marele secret al lumii.
Miinile tremură: ele-nțeleg.
Dimineața aerul ne atinge obrazul cu
buzele reci.
Povestește: poate noaptea, poate numai
roua.
Miinile tremură: ele-nțeleg.
Dimineața ne închinăm în fața copacilor,
să ne spună ce-au mai visat.
Miinile tremură: ele-nțeleg.
Apoi, ziua întreagă, miinile înalță ziduri
și zidurile se umplu de visurile copacilor
și de povestea pe care a spus-o aerul
și de vorbele grave pe care le-au șoptit
în somn copiii.
Și zidurile,
seara cînd rămîn singure,
cîntă.

„Îmi amintesc...”

- CU ZOE VERMONT DESPRE NICOLAE VERMONT -

Nicolae Vermont

„...Tata! Îl adoram pe tata! Era atât de dăruit, de harnic... Picta cu atîta har, cu atîta ușurință... Îmi amintesc că, dimineața, înainte de a porni la școală, intram în atelierul lui să-i spun „la revedere”. La ora aceea, Dena, țigancă, sta cuibărită lângă foc: sorbind dintr-un potir mare de cafea aromată, răsucindu-și nenumărate țigăridin foiță, poza... Tata și aruncase pe pînză primele semne de contur. La prînz, cînd mă întorceam acasă — cu note proaste și cu voce bună, după cum făcuse și tata la timpul său — Dena, în toată strălucirea coloritului ei, era întreagă „scoasă pe pînză”: tabloul era gata!

Da! Tata era „voievodul țiganilor”... și mai ales al țigăncilor. Pe acestea le admira pentru încheieturile lor gingașe, pentru grația lor trupească și pentru simțul lor plastic înăscut. „Nici o femeie nu știe să pozeze ca țigancă” — spunea tata... Dena, Safta, Leanca aflau singure atitudini firești și încântătoare și le puteau păstra, fără crispate, ore întregi... Cînd tabloul era gata, plecau legănîndu-și fustele cu grația nepăsătoare cu care veniseră și fără să arunce o singură privire operei pe care o mijlociseră...

Se vede treaba că „pitorescul” subiectului nu avea darul să le impresioneze: erau singurele! „Țigăncile” lui Vermont au cunoscut un mare succes de public, prea mare chiar. Plecînd de la admirația pentru trupul vibrant al femeilor acestui neam, tata atinsese o coardă prea sensibilă: nevoia de exotism a burgheziei. De la o vreme nu mai putea vinde, nu mai putea picta decît țigănci. „Cumpărați-mi, vă rog, un peisaj, cumpărați-mi o compoziție!” — se ruga la expoziții. Degeaba! A fost prins și strîns în mreaja propriei sale predilecții...

Pe de altă parte, „cucoanelor celor mari” tatei nu-i plăcea să le facă portretul. Era taică-meu un bărbat corpolent, comod, cazanier și plin de tabieturi: nu suferea, în timpul lucrului, tensiunea mondenă, convorbirea peltică, gulerul tare, haina butonată ceremonios. Și nici nu se putea urni de acasă, „dregel Vermont” — cum îi spuneau copiii de pe stradă — fără să nu-și umfle buzunarele redingotei măcar cu o parte din prea-iubitele lui scule: vreo duzină de bricege, de două ori atîtea creioane, sumedenie de cuișoare și nasturi, vreo șapte batiste pentru nădușeală și nelipsita sticlă rotundă de rom din care-i plăcea să cîntească pe bunele lui prietene cu floare la ureche și fustă creată...

Poate de aceea tata, deși foarte bun desenator și mare meșter în a găsi asemuirea, n-a putut îmbrățișa deplin genul, monden pe atunci, al portretisticii. Rămîn de la el cîteva portrete, înfățișîndu-ne mai cu seamă pe noi, cei ai casei, și cîteva excelente autoportrete, pictate la vîrste diferite, după pilda maestrului slăvit: Rembrandt”.

În casa în care a trăit Vermont se mai păstrează vechiul atelier al pictorului: e o încăpere mare, puțin mansardată, jumătate pod — jumătate salon, pardosită cu dușumea, despărțită de restul casei prin panouri de lemn... Nicolae Vermont a înghețat aici ierni de-a rîndul, a nădușit și s-a sufocat în diminețile de vară. Temperament de vizionar, fire sentimentală, artisa era prea puțin înzestrat cu simțul realității: în pofida bunelor sfaturi și-a construit atelierul — rod al muncii unei vieți întregi — după un model întrezărit în tinerețe la Paris...

„Ceartă, neînțelegeri, vorbe grele — povestește Zoe Vermont — n-am pomenit în casa părinților mei, decît cu un singur prilej: o dată pe an, cînd mama, luîndu-și inima în dinți, se încumeta să deretece în atelier. Nerăbdător să ne vadă părăsind această

Pe Zoe Vermont, fiica neuitatului pictor Nicolae Vermont de la dispariția căruia comemorăm trecerea unui pătrar de veac, am cunoscut-o în sălile Muzeului de Artă al R. P. R. Și, în fața unor tablouri create de mîna celebrului său părinte, am legat o prietenie care, mai tirziu, mi-a dat prilejul să adun amintirile de mai jos:

„sfîntă a sfințelor”, al cărei singur oficiant se dorea, îmi amintesc cum tata înșfăca vreo „Țigancă” sau vreo „Femeie adulteră” și aduna la repezeală maldărul de hîrtii de aruncat, dînd tabloului întrebuintare de făraș...

Spre deosebire de alții, tata nu avea evlavie propriei opere. Picta ușor, dăruia, răspîndea și vindea cu și mai mare ușurință. Ferească sfîntul, însă, să se fi atins cineva de vreo pensulă, de vreo culoare, de vreun creion, de vreun cuișor!! Tata era un fluviu de imagini și credea că unda inspirației va curge neîncetat. Însă uneltele de muncă deveniseră parte din organismul lui și-n orice știrbire tata vedea o amputare...

★

După moartea maestrului, Zoe Vermont a găsit în vîlmășagul atelierului, pitite într-o cutie de carton, cîteva file volante pe care pictorul începuse să-și scrie amintirile. Am rugat-o pe Zoe să-mi îngăduie să transcriu unul din primele pasaje ale acestei mărturii inedite.

„...Sînt născut la Bacău. Casa noastră... mai adevărat bordeiul în care părinții mei locuiau cu chirie, se afla pe vremea aceea peste drum de biserica Sfîntul Nicolae... În cele două odăițe din dreapta tindei ședea familia mea, tata, mama, sora mea Fanchette (mai tirziu actrița Vermont-Ventura) ... eu și încă un frățior... Eu eram de patru ani. Alături, despărțit de tindă, ședea pictorul Nicolae Grigorescu... În cercul familiei era des vorba de Grigorescu, tata îi lauda manierele și nu mai tăcea de minunatele lucruri care îi ieșeau din penel ca prin farmec. De multe ori îl rugasem pe tata să-mi înlesnească și mie accesul în paradisul întrevăzut... Grigorescu, foarte gentil, și se vede iubitor de copii, a acceptat și, o, moment de fericire!... eram în paradis. Deliciul pe care l-am simțit atunci sînt departe de a-l putea descrie, fericirile astea se simt, se miros, se văd, dar prin literă moartă s-o descriu... Încercare zadarnică.

...De atunci, nu mai aveam liniște, trebuia să încerc să fac și eu lucruri de astea frumoase, dar cum, dar cu ce? Într-o zi, tot bijbiind prin preju-rul ușii lui Grigorescu, zăresc pe jos o bucată de cărbune de desen, sau o fi fost vreun soi de creion, în sfîrșit. De atunci începui să mîzgălesc toți pereții, toate ușile... Într-o zi, maestrul Grigorescu gă-sindu-mă acolo întins cu burta în jos, dese-nînd pe un petic de hîrtie... mă duse în casă, la părinți, recoman-dîndu-mă: „Iată colegul meu, l-am adunat de pe stradă, era să-l calce o căruță”...

„Povestind aceste amintiri — povestește la rîndul ei Zoe Vermont — tatei îi plăcea să adauge că Grigorescu, prinzîndu-l dese-nînd pe pereți la vîrsta de patru ani, ar mai fi proorocit: „și să știți că o să fie pictor de fresce...”

Într-adevăr, tata a avut toată viața obsesia marilor compoziții murale; îl ducea către aceasta și un fel de viziune dramatică, patetică uneori, asupra vieții, o preocupare de psihologie, o tendință de a pune în pagină într-un chip aproape scenic. Există, într-adevăr, în familia noastră o puternică vîină teatrală.

★

În ultimii ani ai vieții, tata, care păstrase totdeauna o discreție aproape absolută în ceea ce privea tentativele sale artistice, a început să mi se mărturisească: „Zoe, aș vrea să pictez moartea lui Abel. Vreau să zugrăvesc înmărmurirea Evei și a lui Adam în fața straniului eveniment: Abel e primul mort pe care Omul l-a văzut...”

Bietul tata! Era greu bolnav, nu mai vedea să picteze, ideea morții îl urmărea și, cu toate astea, fluviul imaginilor curgea cu același spor ca înainte...

„Zoe — mi-a spus altădată — cînd m-am dus să-l văd pentru ultima oară pe Nicolae Grigorescu la Cîmpina, bătrînul meu maestru picta cu două rînduri de ochelari și mă ruga pe mine să-i duc lădița cu vopsele... Zoe, eu nu mai văd să pictez nici cu două perechi de ochelari!... Nu vrei să preiei tu lădița cu culori?!”

La jalea noastră, pe care nu o mai puteam ascunde, tot bietul tata, care își păstrase liniștea și înțelepciunea, ne mîngia pe patul morții, încercînd să ne convingă că în viață nu a fost atît de nenorocit.

Nu era cu totul adevărat... Tata s-a stins prea devreme. Anii grei din tinerețe, sacrificiile istovitoare pe care le-a făcut pentru a putea învăța, i-au măcinat sănătatea de timpuriu... Tata n-a avut puterea, n-a avut răgazul să ducă la bun sfîrșit marile sale compoziții, pe care le concepea și le schița într-un chip atît de strălucit. A trebuit să facă concesii gustului unui anumit public. El, care și-a început cariera pictînd „Lupta pentru existență” și „Muncitori”, a fost nevoit să multiplice tablourile de agrement.

A avut însă forța să-și păstreze pînă la urmă sănătatea morală, dragostea de viață și de oameni și să rămînă, în artă, pe linia realistă, pe care a moștenit-o de la marele său maestru și prieten, Nicolae Grigorescu.”

Viorica FILIPOIU

Nicolae Vermont în atelierul său.

TOVARĂȘUL FLOREA PĂSCULESCU, RINDELAR LA ATELIERELE C.F.R. „GRIVIȚA ROȘIE”, NE TRANSMITE URMĂTOARELE APRECIERI DESPRE ROMANUL „AN NOU” DE ASTALOS ISTVAN

Deunăzi am citit romanul scriitorului maghiar Astalos Istvan, „An nou”, a cărui lectură m-a impresionat în mod deosebit.

Deși acțiunea se petrece într-un sat unguresc, înainte de cel de-al doilea război mondial, prezentându-ne traiul plin de necazuri și silnicie al unei familii de țărani nevoiași, dacă se schimbă numele personajelor, povestirea aceasta se potrivește aidoma cu soarta atîtor familii de țărani romîni din trecutul nostru.

Astfel, lipsurile și umilințele pe care le îndura tinăra văduvă Kicsi Kati cu cei doi copii ai ei, Andras și micul Sandri, le găsim înrudite cu soarta atîtor personaje întilnite în scrierile lui Mihail Sadoveanu (Mitrea Cocor), Zaharia Stancu (Descult), Marin Preda (Moromeții), ș.a.m.d. Aceasta pentru că metodele de aspirare și exploatare sînt aceleași, lăcomia moșierească cu instrumentele ei de constrîngere (jandarmerie, primari, ispravnici și vătafi) nefăcînd deosebire între o naționalitate și alta.

Și acest mic sat unguresc din pustă, frate bun cu atîtea altele romînești, a cunoscut aceeași arzătoare sete de pămînt și dreptate pe care o rostește cu amară înțelepciune bătrînul Karács Mihály atunci cînd este întrebare de învățătorul Laci: „Aci în sat cum stăm cu dreptatea?”

— Are mare căutare. Cine are cu ce, o cumpără, cine nu, tace; prăvălia unde se vinde se numește Primărie.

Cartea, după părerea mea, reușește să demaște adevăratele cauze ale inapoierei, care l-au ținut pe țăran atîta vreme în întunecimea misticismului, așteptîndu-și izbăvirea ca pe o pomană a soartei, de la un anotimp la altul, așa cum, potrivit, autorul și-a împărțit romanul în cele patru anotimpuri ale anului.

Un episod care lasă să se întrevadă ce înseamnă țăria solidarității țărănimii muncitoare împotriva „grangurilor” satului este frămîntata dezbatere de la adunarea generală a cercului agricol „Claca”, în conducerea căruia se lăfăiau uneltele moșierimii exploataoare.

„An nou”, romanul scriitorului Astalos Istvan, este o carte plină de învățămînt și îndemn la solidaritate pentru păstrarea cu strășnicie a pozițiilor cucerite de clasa muncitoare, pentru ca vremurile de crîncenă exploatare și neagră mizerie să nu mai reînvie niciodată.

Scrișă într-un stil curgător și clar, cartea te atrage și-ți reține atenția pînă la sfîrșit.

S-a insistat adeseori, cu justificată mindrie, asupra succesorilor înregistrate de literatura noastră din ultimul deceniu, expresie a realităților noi statornicite în viața de toate zilele. Mai mult ca oricînd, astăzi, scriitorii noștri formează un front larg care apără principiile noii vieți socialiste. Succesele realizate de minutorii condotelor sînt rezultatul unei viguroase ancorări în temele ample ale contemporaneității, ale actualității, care exclud ambiguitățile, jumătățile de măsură.

O literatură care să înfrunte vremurile a crescut sub ochii noștri. Scriitorul înarmat cu adîncă conștiință participă, atașat sincer năzuințelor celor mulți, și-a găsit azi nu numai menirea adevărată, dar și mijloacele cele mai potrivite pentru a-și realiza mesajul și de a-l transmite maselor.

În ciuda acestor succese, înregistrăm uneori manifestări stridente, în special în poezie, și mai ales la unii poeți tineri, caracterizate prin cultivarea exagerată a imaginii, prin goana după o originalitate greșit înțeleasă, după o simbolistică vagă, combi-

Scriitori CARTI

MĂRTURIILE UNUI SCRITOR*)

Prozatorul experimentat, puternic evocator al evenimentului observat și trăit, reporterul, atent la faptul viu și semnificativ al realității, impunînd noul cu vervă și nerv de polemist, omul de cultură informînd și generalizînd dintr-un unghi de vedere avansat asupra vieții, în conformitate cu mersul înainte al istoriei, își dau mîna, într-o deplină frățietate, în paginile recentei cărți a lui Cezar Petrescu: „Insemnări de călător, reflecții de scriitor”.

Cartea însumează în prima ei jumătate relatările a trei călătorii făcute de autor în Uniunea Sovietică în anii 1946, 1956, 1957; a doua jumătate a cărții fiind constituită din studii și reflecții asupra unor mari scriitori clasici ruși și sovietici. Ferindu-se, după propria sa declarație, de abstracte și sterile teoretizări, de aparatul unei greoaie și uscate erudiții, Cezar Petrescu a ținut să ne dea în „Insemnări de călător, reflecții de scriitor”, o carte cu un pronunțat accent personal de mărturie directă, ale cărei concludențe să fie trase din „aspectele concrete ale realității, din tumultul lor complex ca și din amănuntul lor plastic, ce se impune imperios ochiului și cugetului, dincolo de considerentele dogmelor general-abstracte și abstract-infalibile”. Și tot din propria confesiune a scriitorului, cartea mai înseamnă ceva. Contactul cu realitățile primei țări a socialismului, cu strălucitele și umitoarele ei realizări în toate domeniile de activitate omenească, a avut darul să-l ajute „la unele clarificări mai mult decît cea mai răbdurie și minuțioasă lectură a sule de tomuri cu creionul roșu în mînă pentru a sublinia culare sau culare fenomen caracteristic, culare sau culare cifră de o incontestabilă elocvență și culare sau culare nouă etapă a realizărilor”. La capătul celor trei călătorii, autorul e în măsură să delimiteze, fără echivocuri „lagărul celor cuprinși de panică”, înspăimîntați în fața viitorului, de acela „unde se zămislește irezistibil lumea de mîine, care începușe a se fîdri în dureri și abnegație dar cu un neclintit optimism creator încă de acum patru decenii, încă din octombrie 1917”.

Dominată de această notă a confesiunii, „Insemnări de călător, reflecții de scriitor” se urmărește cu un interes mereu crescînd; atenția lectorului e nelincetă întreținută de prospețimea și spontaneitatea relatărilor.

La începutul acestor rînduri se afirmă că în paginile cărții coexistă, în bună frățietate, prozatorul, reporterul și omul de cultură. O analiză a cărții — fie ea cît de sumară — va scoate în evidență prezența acestui interesant triptic. Prozatorul de valoare care este Cezar Petrescu asigură ritmul epic al cărții din nararea unor amintiri prețioase de un fenomen sau altul întilnit, din povestirea, nu lipsită de sfîtoșenie și tîlc, a unor evenimente și fapte observate

Cezar Petrescu la masa de lucru.

de ochiul ager al scriitorului. Iată-1, de pildă, pe autor vizitînd „micul crucișător Aurora, ancorat pe Neva ca un muzeu viu și permanent al Revoluției din Octombrie 1917”. E călăuzit în această vizită de unul dintre foștii mateloți de pe vasul care prin salvele sale a deschis în istoria lumii o eră nouă, de lumini nebănuite. Fostul matelot e acum directorul, ghidul și conservatorului micului muzeu care, „cu o scripăre șagalică în ochi, ne lasă să descoperim printre fotografiile matrozilor de atunci, figura din tinerețe a flăcăului ostaș, care a luptat pentru revoluție și a crezut în izbînda ei.” Ghidul e urmat, pas cu pas, de un copil, nepotul lui care de bucurie „tropăie din ghețușe”, atunci cînd constată că „am izbutit să-i identificăm bunicul în marinarul cu fața smeadă și o musteață abia înfiripată, printre imaginile pale și decolorate ale acelor tovarăși tot așa de tineri, tot așa de simpli și neteatrați la înfățișare, dintre care mulți au căzut atunci sau mai tîrziu în războiul civil, răpuși de gloanțele mitralierelor”. Reporterul notează vîoi, cu plasticitate, înfîlirile, de-a lungul celor trei călătorii, cu oamenii sovietici aparținînd diferitelor categorii sociale și cu variatele peisaje observate și vizitate. În aceste pline de vervă notații, autorul prinde specificitatea vieții noi sovietice care constă în setea nepotolită a oamenilor sovietici de a crea, construi și transforma natura în scopul fericirii poporului, al înfloririi patriei. „Depășirea e legea organică a acestor înfăptuiri ca însăși legea vieții. În fiecare zi, alt pas nou, în alt domeniu”, conchide scriitorul. Pentru demonstrarea acestei concluzii, Cezar Petrescu aduce o sumedenie de exemple extrase din concretul realizărilor care, fîrește, „nu au luat ființă printr-o baghetă magică”, ci, toate: „fluviul redat navigației, canaluri, linii de cale ferată, orașe răsărite din pămînt, străvechi șanțuri de irigație dezgropate din pămînt și nisipuri, uzine, porturi, artere de navigație aeriană, stațiuni meteorologice, cîmpuri de experiență, mine,

sonde, stăpîniri arheologice, prospecțiuni geologice, hidrocentrale, electricități, urbanism, școli, spitale, centre administrative au fost durate treptat în etape de planificări, au crescut și s-au articulat organic pe o imensitate geografică pînă mai deundă în fața agricolă și pastorală...”

Și tot pentru demonstrarea superiorității sistemului socialist, autorul nu uită a polemiza — cu umor și sarcasm — cu scepticii, falșii profesii și cu detractorii, mai vechi sau mai recent, ai statului sovietic, care, în ciuda evidenței și pentru interesele ignobile ale unei minorități privilegiate, au răspîndit și continuă încă a răspîndi injurii și calomnii la adresa primului stat din lume fundat pe cele mai înalțate, generoase și umane principii de viață.

Dacă omul de cultură apare și în însemnările de călătorii prin referirea documentată la unele izvoare ce atestă superioritatea statului sovietic, dar neuitîndu-le nici pe acelea care, inconștient sau din rea voință, prezentau denaturată realitatea și asupra cărora se revarsă indignat verba polemică a autorului, acesta — adică omul de cultură — se înfățișează în toată plinătudinea lui în partea a doua a cărții; reflecțiile de scriitor ale lui Cezar Petrescu vădesc indiscutabil marea și vechea lui pasiune pentru titanii literaturii ruse și universale: Tolstoi, Gogol, Cebov, Dostoievski, Turgheniev, Scodrîn, Gorki, acesta din urmă fiind creatorul realismului socialist.

Prin cunoașterea noii literaturi sovietice, pasiunea cărturarului crește și se întrecește; pătrunderea acestel noi creații literare, bazată pe metode de necontestat a realismului socialist, face din Cezar Petrescu un ardent popularizator al scriitorilor sovietici. În articolul „Din experiențele unui traducător de literatură sovietică”, el își mărturisește, neretînut, bucuria de a fi fost tîlmăcitorul în romînește al lui Solohov, Alexei Tolstoi, Ajavev, Gladkov, Grosman, Sedih. Sînt de-a dreptul emoționante declarațiile acestui scriitor. Ajuns la „vîrstă timpelor cărunte”, în legătură cu învățămîntele și satisfacțiile de ordin estetic pe care le-a avut, tîlmăcind operele scriitorilor sovietici și cunoscînd o nouă literatură, al cărei „umanism se confundă cu însăși rațiunea sa de existență”.

Antrenantă și instructivă, rod al unei îndelungate și fructuoase experiențe și practicînd scriitorului, cartea „Insemnări de călător, reflecții de scriitor” e hărăzită să ocupe un loc de cinste în opera scriitorului și cetățeanului Cezar Petrescu.

Tralan STOICA

*) Cezar Petrescu „Insemnări de călător, reflecții de scriitor”—Ed. Cartea Rusă — 1958.

ȘI ACEASTA E POEZIE?

Consemnări literare

În această poezie fiecare frază vrea să fie o imagine, dar pînă la urmă totul se înecă în ilogic. Poetul imaginează o femeie creată din „fumul acru” (ce se) tirăște pe străzi / Ca-n urma unei albe procesțiuni”, cu care dorește „să ne înțelegem ca arborii / Fără cuvînt”.

De altfel, aceeași obsesie a contopirii cu lumea vegetală manifestă și poetul Petre Stoica în versurile sale evazioniste, încercate cu o simbolistică cetoasă, de săradă: „Cteodată sufletul mi-a fost trist — poate mai trist / ca un copac fără coaja sa bună / alb așezat în soare: să fie scîndura trainică” („Steaua” nr. 3/1958).

Este greu de imaginat ca poezii cu o atmosferă atît de intimistă, inactuală, să poată trăi chiar și atît cît durează clipa în care ele au fost așternute pe hîrtie. Istoria literară cunoaște sute de asemenea creații născute moarte.

Viața cu problemele ei, tensiunea înaltă la care se înfăptuiește profilul nou al țării și al oamenilor, cer tuturor poezilor să depășească asemenea atitudini de concesie față de spiritul poeziei burgheze, să pătrundă în clootul vieții și să asculte pulsul puternic ritmat al actualității.

In curînd...

Nu, să nu credeți că după formula „în curînd pe ecrane“... vor urma niște titluri de filme noi, așteptate de cinefilii nerăbdători. Dimpotrivă, aci va fi vorba despre un colectiv de 800 de tineri care pînă acum nu s-au impus cu nici o realizare, dar care vor prilejui, nu peste multă vreme, desfătarea iubitorilor de cinema din lumea întreagă. Sînt studenții Institutului Unional de Cinematografie din Moscova. Este

filme. Tînărul candidat la apariția pe ecran — în imagine sau pe generic — trebuie să știe o mie de lucruri: să cunoască legile opticii și arta călăriei, tainele filmărilor combinate și măiestria dansului, montajul în laborator și conducerea unui automobil, mînuirea aparatului de filmat și a spadei — ca să nu pomenim decît cîteva din sumedenia de cunoștințe necesare unui cineast. Și pentru ca studentul să și le

generația imediat următoare de actori, operatori, regizori, scenariști și scenografi, care vor duce mai departe ștafeta lui Pudovkin, Eisenstein și Dovjenco, spre gloria cinematografului sovietic.

Și nu-i de loc simplu să devii un bun interpret sau creator de

însușească, Institutul îi pune la dispoziție totul: laboratoare minunate, ateliere de pictură, biblioteci, săli de vizionare, o filmotecă înzestrată cu mii de pelicule, aparataj modern, săli de dans și de gimnastică și, ceea ce este mai important, un studio-

...pe ecran

școală, în care viitorul artist aplică, încă în timpul celor 4-6 ani de studiu, cunoștințele căpătate, creînd pelicule dintre care unele ajung chiar pe „marele ecran“.

Și acum să vă prezentăm cîteva imagini din viața de zi cu zi a acestei uzine de cineastă.

Întîi și întîi trebuie să recunoașteți — privind fotografia 1 — că acest vesel buchet de viitoare

ele lumii

actrițe de film nu este în deficit nici cu fotogenia, nici cu grația și nici cu frumusețea. Trei motive pentru a nu ne îndoi că în curând le vom vedea pe ecrane...

Mulți dintre tinerii învățăcei în ale filmului sînt încă de pe acum artiști cunoscuți, ca, de pildă, talentata studentă Liudmila Gurcenko - pe care ați admirat-o în „Noaptea de carnaval” și veți mai avea prilejul s-o vedeți în noul film muzical „Fata cu ghitară” (foto 2) care se turnează, în prezent, în studioul „Mosfilm”; în cursul unei repetiții regizorul Aleksandr Feințimmer i-a spus Liudmilei: „Aproape toți sîntem crescuți în Institutul de Cinematografie; și dumneata, Liuda, și Sașa Timerin, operatorul nostru, și eu...”

Știți cum se face o filmare combinată? Macheta modestului sătuc din Urali (foto 3) va apare în fața spectatorilor noii ediții a filmului în culori „Floarea de piatră”, ca un sat în mărime naturală. Viitorii operatori Frango, Sultanov și Belokopitov, se inițiază, sub conducerea profesorului B.F. Plujnikov, în tainele trucajelor cinematografice. În același timp ei învață (foto 4) să mînuiască o camera de ultimul tip, marca „Rodina”.

În studioul Institutului se turnează o mulțime de filme pentru... uz intern. Adică, un fel de lucrări de seminar. Vietnamezul Le Dang Thic, student în anul II la regie, lucrează la transpunerea în film a unui episod din lupta de eliberare a poporului

său (foto 5, în dreapta); colegii săi de an au început să ecranizeze romanul lui Erich Maria Remarque „Iubește pe aproapele tău” (foto 6), în care viitorii operatori lucrează sub conducerea profesorului R.N. Ilin (dreapta).

Fotografia 7 nu reprezintă o... idilă într-o pauză dintre două ore de curs, ci repetiția unei scene pe o temă dată de regizor. Interpreții „idilei”: Svetlana Drujinina și Pavel Arsenov.

Ura! Victorie! Filmul vesel de aventuri „Tambu-Lambu”, realizat de studentul Vladimir Bîcikov, a trecut de la „uz intern” pe „marele ecran”. El merită din plin felicitările colegilor și ale primilor spectatori (foto 8, în centru).

Pe toți acești tineri talentați, entuziaști și, plini de viață, îi așteptăm cît de curînd pe ecrane, spre bucuria cinofililor de pretutindeni.

Seara lui 2 mai. Gazda festivalului, Danielle Darieux (în prim-plan) anunță: „La Roumanie présente Florin Piersic” (primul din sfînga). Toți ochii așintîți asupra mea. Și ce emoție!

Delegația română la Cannes, avînd în mijlocul ei pe Louis Daquin, regizorul „Ciulinilor Bărăganului”. Filmul nostru a fost bine primit de către participanții la Festivalul Internațional al Filmului de la Cannes.

Ce să aleg mai întîi? La fel s-ar întreba oricine ar fi în locul meu. Zilele Festivalului Internațional al Filmului de la Cannes și cele ale Săptămîinii filmului românesc în Franța au trecut. Au rămas în urma lor fotografiile, ziarele, autografele, impresiile și, mai ales, amintirile. Se îmbulzesc una într-alta ca niște oameni nerăbdători și, ca să fiu sincer, mi-ar părea rău să las pe vreuna neîmpărtășită, deși sînt convins că nu voi putea să redau nici pe departe măcar pe cele mai importante.

...Seara lui 2 mai — așteptată cu mai multă emoție decît nerăbdare — a deschis Festivalul. În sală erau mai toți actorii pe care-i văzusem jucînd în diferite filme, regizori, ziariști. Cei mai cunoscuți au fost invitați pe scenă. Urma prezentarea lor. Emoția care m-a încercat atunci nu poate fi măsurată în cuvinte. Părea că s-au strîns acolo toate numele pe care m-am obișnuit să le citesc în ziare, să le văd pe genericul filmelor. Danielle Darieux a început să prezinte: Sophia Loren, Julietta Greco, Mari Töröcsik, Pierre Cressoy. Numele următor a sîrnat imediat un murmur în sală: Tatiana Samoilova. A fost primită cu ropote de aplauze. „Zboară cocorii” era cunoscut din auzite și fata aceea cu părul negru și ochii migdalaiți i-a cucerit din prima clipă pe toți participanții la Festival. Timp de două săptămîni a fost în centrul atenției

A fost greu să ajungi să dansezi cu Tatiana Samoilova. Era mereu invitată. Este explicabil, atunci, de ce acest moment trebuia prins într-o fotografie.

CANNES 1958

de Florin PIERSIC

Un băiat cît un brad, 22 de ani abia împliniți și o nesecată sursă de voie bună. Acesta e Florin Piersic, în cel mai succint portret al său. Institutul de Teatru și Cinematografie l-a absolvit acum un an. Poate că l-ați văzut și dv. pe scena Studioului experimental al Institutului de Teatru și Cinematografie „I. L. Caragiale” întrucînd fie pe Chiriac din „Noaptea furtunoasă”, fie pe Peer Gynt, fie pe directorul din „Copacii mor în picioare”. Jocul său plin de poezie și sensibilitate cucerește din primul moment. Filmul „Ciulinii Bărăganului” l-a făcut cunoscut nu numai la noi. La Festivalul Internațional al Filmului de la Cannes, Florin Piersic a fost cel mai tînăr dintre oaspeții. Întors de curînd din Franța cu un bagaj doldora de amintiri, l-am rugat să deșerte și în revista noastră citeva dintre ele. Iată-le:

cineaștilor și cineaștilor. Am auzit-o apoi pe interpreta reginei din „Ruy Blas” anunțînd: „La Roumanie présente Angela Chiuaru et Florin Piersic”. Toți ochii așintîți asupra noastră! Nici nu-mi venea să cred. Mi-era teamă că tocmai în clipa aceea am să fac ceva ciudat, nici eu nu știu ce. Cînd a fost prezentat următorul actor, am răsuflet ușurat, dar hopul cel mare nu era încă trecut.

Și zilele au început să se scurgă una după alta. Prietenii se legau cu ușurință. Legenda vedetelor inaccesibile s-a sfărîmat. Charles Boyer — căruia, în copilărie, îi sorbeam fiecare mișcare de pe ecran — s-a schimbat mult. Cînd i-am fost prezentați nu-mi venea să-mi cred ochilor. În locul tînărului frumos, cu părul bogat — un om matur, puțin obosit. A fost însă de ajuns să înceapă a-și depăna amintirile, pentru ca în ochi să-i joace luminițe. Nu mă mai îndoiam. Îl aveam pe Charles Boyer în fața mea.

Tatiana Samoilova e simplă. Reținută și modestă, așa cum am văzut-o și în film, părea puțin jenată de succesul enorm pe care l-a avut, iar Mari Töröcsik — interpreta filmului maghiar „Călușei” — atrăgea atenția prin vioiciunea ei naturală. Mă simțeam ca acasă. Întreaga delegație, în tovrășia proaspeților noștri prieteni, vizitam diminețile Coasta de Azur; seara vizio-

nam filme. 50 de pelicule au rulat în timpul celor două săptămîni. Era ca un torent în care cu greu te poți agăța de ceva, dar situația ne-a fost compensată de faptul că delegația noastră s-a bucurat de una din cele mai calde primiri. „Scurtă istorie” a făcut încă de anul trecut numele lui Ion Popescu-Gopo mai mult decît cunoscut. Toată lumea aștepta cu nerăbdare seara cînd crainicul va anunța în palatul festivalului: „Sept arts” de Gopo. Actorii care ne-au vizitat țara au ținut să-și ia revanșa pentru primirea de la București. Betsy Blair povestea tuturor despre entuziasmul public bucureștean, iar Henri Verneuil cu Michele Morgan și Charles Boyer ne-au invitat să asistăm la ultimul tur de manivelă al viitorului film „Maxime”.

Dintre serile pe care nu le voi uita niciodată, prima a fost cea a prezentării filmului laureat „Zboară cocorii”. Cinematograful din lumea întreagă se adunase în sală. Tatiana se afla în fața unei probe grele. Eram la fel de emoționat cum am fost cînd s-au prezentat „Ciulinii”. Cu fiecare secvență bucuria ne creștea. Veronica de pe ecran își trăia intens drama. Și atunci cînd lumina a inundat sala, nimeni nu s-a sflit de faptul că în timpul rului plînsese. La Tanla nu se putea ajunge. Fotografii se îmbulzeau s-o fotografieze.

Fotografii ne-a spus că semănăm. Se pare că și pe Jean Marais îl amuză acest lucru...

Acesta este Verdi? Chiar el! Numai că fără machiaj îl cheamă Pierre Cressoy. În zilele festivalului s-a dovedit un prieten bun. Se putea să ne despărțim fără o fotografie?

Despre ziua prezentării „Ciulinilor Bărăganului” nu pot vorbi fără să mă treacă un fior. Nu-mi mai găseam locul și acele ceasului se mișcau atît de încet. „De-ar începe odată!” Toată delegația noastră era cuprinsă de aceeași febră. Louis Daquin — regizorul — împreună cu tovarășul George Macovescu — conducătorul delegației — povesteau cînd de una cînd de alta, prefăcîndu-se calmi. Și iată, proiecția a început. Primele ropote de aplauze au salutat furtuna ciulinilor rostogoliți. Parcă ne mai venise inima la loc. În momentul cînd pe ecran se desfășura hora Tudorîței, sala părea electrizată. Filmul fusese bine primit. Eram cam amețit. Nu pot să uit momentul în care am scris cu mîna tremurîndă primul autograf pe prima fotografie „Avec sympathie...”

Pe nesînițite am ajuns la capătul Festivalului.

Primul oraș francez care a găzduit zilele filmului românesc a fost Marsilia. „7 arte” și „Ciulinii”, prezentate aici, au constituit întîiul succes în fața publicului larg. Marsiliezii au ovaționat buchetul mamei cîntat de Maria Tănase. Vocea ei puternică, gravă, a fost ascultată cu sufletul la gură.

De portul acesta se leagă amintirea întîlnirii cu Fernandel. Marsiliez de origine, popularul comic era acasă. Nu ne-a lăsat să plecăm pînă n-am mîncat vestita „buiabesă” — făcută din toate felurile de pești, plus scoici, languste și crabi — mîncarea tradițională a portului. Și la despărțire, în loc de „Adieu”, ne-a spus — sînt poate indiscret, dar bucuria mă va scuza — „Au revoir, à Bucarest”. Ca într-un film cu secvențe rapide am urmat apoi vizitele la Avignon (unde nu m-am putut opri să nu fredonez „Sur le pont D'Avignon”) Tarasconul, care-și datorează faima cetățeanului Tartarin, și, în sfîrșit, moara unde Alphonse Daudet și-a scris vestitele scrisori. La Nîmes, toreadorul Dominguin, soțul actriței italiene Lucia Bose, ne-a demonstrat o veritabilă luptă cu taurii.

Ultimul popas: Parisul. În sala cinematografului „Raimu” pe Champs Elysées, alături de filmele prezentate la Marsilia, au putut fi văzute „Erupția” și „Scurtă istorie”. Din nou succes. Aci l-am cunoscut pe Georges Sadoul, cronicarul și istoricul cinematografic. Felicitările lui au completat buchetul cules la Cannes și Marsilia.

Și iată-mă, iarăși, la București. Amintirile sînt însuflețite de prietenii proaspete ce nu pot fi cuprinse în limitele unui articol. Bucuria hunei primiri făcute filmului nostru mărește greutatea scrisului, dar cititorul să fie convins: masele largi ale publicului francez vorbesc despre România ca despre un bun prieten.

Legume, legume, la vânzare cu de-amanuntul

B Bucureștiul are stomac de balenă; nu se satură niciodată. Nu-i vorba de o simplă metaforă, ci de o realitate caracteristică marilor orașe. Gândiți-vă că în fiecare zi, de fapt de mai multe ori pe zi, aproape două milioane de oameni — bucureșteni și flotanți — trebuie să se hrănească. Gândiți-vă că pentru această hrană sînt necesare rezerve uriașe și că toată această materie primă care alimentează viața, trebuie veșnic înprospătată.

Ce-ați spune de-o scurtă incursiune reportericească prin „cămara” Capitalei? De o incursiune în vastele hale centrale — acolo unde-i izvorul principal al... hranei noastre cea de toate zilele. Facem astfel o plimbare și prin cea mai mare „piață” din țară și, dacă vreți — lăsînd la o parte modestia — printr-una din cele mai moderne hale din Europa.

În frigiderul Bucureștilui

...Așadar, să pătrundem în „cămara” marelui oraș. Liftul coboară vertiginos. O dată cu el și temperatura: de la plus 35 (afară-i caniculă) la minus 40 de grade. În citeva secunde am trecut de la ecuator la pol. Și astfel iată-ne într-un... oraș subteran. Un oraș luminat „a giorno”... (chiar și ziua) cu străzi asfaltate, pe care aleargă mașini sau căruțe, pe care merg oameni; cu canalizare etc. — într-un cuvînt construit după toate legile urbanisticii.

— Am ajuns? întrebă dîrdîind (nu de frică, ci de frig) tovarășul meu de hoinăreală, fotoreporterul.

Și are dreptate: micul oraș care „se-ntinde” pe sub Halele Centrale de la Obor n-a cunoscut pînă azi căldura. Cauza? Fiecare colț, fiecare încăpere, sînt străbătute de conducte — toate purtătoare numai de frig. Fiindcă aici „aerul condiționat” e numai frigul. Pînă să sosească „pufoaicele pentru oaspeți”, apar primele junghiuri intercostale; aerul rece începe să ne taie respirația, iar aparatul

de F. URSEANU

Fotografii de S. STEINER

fotografic pare să intre în defect. Explicabil: sintem în tunelul de congelare a cărnii și în preajma silozurilor frigorifice. Exact în locurile unde pot fi păstrate „la rece” aproximativ 700-800 vagoane de alimente. O mare uzină instalată aici furnizează în fiecare oră nu mai puțin de 2.300.000 kilocalorii-frig.

— Antarctica... — filozofează colegul meu.

O înghițitură de... balenă

Orașul subteran nu-și încetează activitatea niciodată. Tot timpul sosesc trenuri cu alimente; vin și pleacă mașini încărcate; lifturile electrice încarcă și descarcă... Chiar și în zilele de sărbătoare aci se lucrează; dacă ne-am gîndi numai la armata de oameni care „fabrică” și întrețin frigul — și tot ar fi suficient ca să înțelegem acest lucru...

Prin tovarășul Iosif Micloș, directorul halelor și piețelor din

București, am cunoscut aici, în „Antarctica” pe omul care are... în păstrare cheia de la „cămara de provizii” a Capitalei: merceologul Petrache Drăgoi. Cred că-i omul cu cea mai complicată răspundere. De la o săptămîină la alta îi trec prin „cămară” cam vreo 30-40 de vagoane de carne, vreo 5-10 milioane de ouă, vreo 10-20 vagoane de brînzeturi, mezeluri sau altele, pe care I.C. R.A. (întreprinderea comercială care asigură alimentarea întregii Capitale) sau „Aprozarul” i le trimite în „păstrare la rece”. O „bagatelă” pe care „balena” o înghițe foarte ușor. Dar pînă s-o înghiță „balena”, merceologul trebuie să-i poarte de grijă.

Să nu vă surprindă cifrele și cantitățile de mărfuri enunțate. Anul trecut, comerțul alimentară de stat, gospodăriile agricole colective și cele de stat, precum și producătorii individuali au vîndut numai în halele și piețele Capitalei aproape cinci milioane kilograme carne și peste 26 milioane ouă. Și aceasta nu-i toată porția intrată în stomacul Capitalei. Carne și ouă — în cantități și mai mari — s-au vîndut și în magazine. În magazinele de desfacere din tot cuprinsul orașului.

Coșnița gospodinel...

Și tot numai din piețele și halele Capitalei, într-un singur an, gospodinele bucureștene și-au umplut coșnița cu... peste 27 milioane kilograme cartofi, cu 4 milioane și jumătate kilograme ceapă, cu mai mult de opt milioane kilograme varză și cu aproximativ patru milioane kilograme fructe (un milion sînt numai struguri — dacă vă intere-

Nu-i masă de biliard! E cea mai modernă „combină” de control a ouălor. Într-un singur minut 70. ouă sînt controlate dacă-s proaspete; sînt sortate după greutate și mărime, iar apoi stampilate. Combina aceasta de tip „Skoda” este condusă de doctorul Ilie Șoimu.

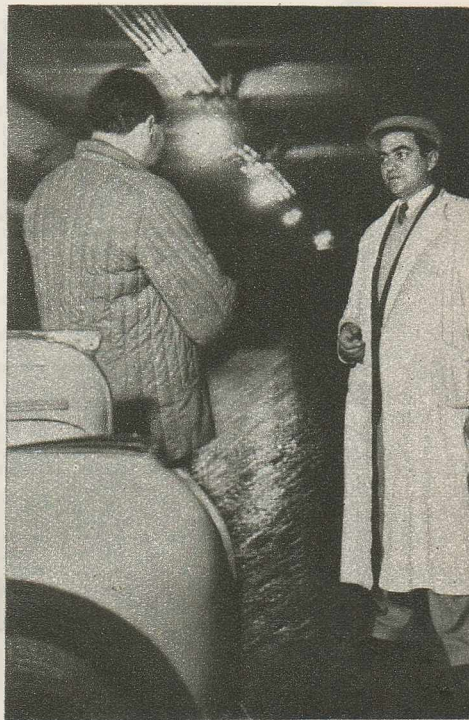
sează). În aceleași piețe s-au vîndut, de asemenea, aproape două milioane litri de lapte.

După acest scurt intermezzo foarte prozaic, să lăsăm cifrele pe seama merceologilor și cartofii pe seama gospodinilor, și să ne întoarcem în Halele Centrale.

Din orașul subteran, liftul ne urcă la... parter, adică în imensa hală, în piața de unde se aprovizionează consumatorii. N-o să vă descriem hala cu de-amanuntul. Cu toate că merită și cu toate că, nu toți bucureștenii o cunosc.

Știți desigur: nu toți locuitorii Capitalei își fac coșnița zilnică în Halele Centrale; mai sînt încă alte 42 de piețe și hale pe întinsul orașului. Găsiți totuși foarte

întîlnirea cu merceologul Petrache Drăgoi a avut loc la un colț de stradă. E o stradă cu felinare și, bineînțeles, cu intensă circulație (inclusiv circulație auto). Numai că strada aceasta „n-a văzut” încă pînă acum lumina soarelui.

Reportaj LA MINUS 40°

rar un bucureştean care să nu fi vizitat măcar o singură dată hala de la Obor. Hala aceasta seamănă mai curînd cu un mare studio decît cu o piaţă. Aici legumele, carnea şi fructele se vînd pe „tarabe” de marmură, faianţă sau mozaic şi, de la vizătorul magazinului de stat şi pînă la ţăranul care a adus la tîrg produsele gospodăriei sale, comerţul se face numai în halat alb. (E vorba, bineînţeles, de halatele pe care administraţia le pune la dispoziţia celor ce vînd la compartimentele din interiorul Halelor).

Război bacteriilor...

Vizitînd ultimele etaje ale Halelor Centrale ocupate de birouri şi laboratoare, am prilejul să vă prezint „o instituţie unică în Europa”. Aprecierea aparţine unei delegaţii străine (R. F. Germane) şi se referă la Laboratorul Central de Analize Alimentare.

La cinci minute după ce sînt închise porţile Halelor Centrale...

Aici trec pe sub microscop probe din absolut toate alimentele puse în vânzare; aici se dă bătălia împotriva bacteriilor şi a alimentelor falsificate. Doi medici bulgari, specialişti în problemă, entuziasmaţi de instalaţiile laboratorului, au exclamat: „Dacă noi am avea acest laborator, aşa cum este el utilat, am declara că avem cel mai bun laborator din lume”. Iar un profesor de la facultatea de medicină din Ulan Bator, vizitînd recent laboratorul, a făcut o apreciere similară: „Dacă se va pune în Mongolia problema unui laborator de control al alimentelor, vom şti să-l alegem ca model pe acesta!”

Luptînd pe frontul apărării sănătăţii publice, laboratorul a executat în ultimul an aproape 60.000 analize şi a găsit metodele cele mai bune pentru combaterea trichinozei şi antraxului. Iar acum lupta se dă ca nici un

lată un exemplar aproape unic de femeie: nu se teme de şoricel... Ea „răspunde” de sutele de rozătoare din laboratorul de analize alimentare. Micile animale au aici o sarcină importantă: li se dă să „guste” din unele alimente, verificîndu-se şi în felul acesta dacă nu sînt alterate.

ou vechi să nu pătrundă în hale şi pieţe. Cum? Cele mai moderne ovoscopuri au început a controla sute de mii de ouă pe zi. Fiecare ou primeşte o stampilă de garanţie şi data controlului. Iar operaţia aceasta se face chiar în laboratoarele din Halele Centrale.

— Aşa apărăm noi „stomacul” Capitalei! — ne-au împărtăşit, cu prilejul vizitei în Halele Centrale, cei ce se ocupă de calitatea şi controlul alimentelor.

De la producător la consumator!

Dar stomacul Capitalei mai e apărat şi de un alt soi de bacterii. De fapt, de nişte bacterii, care nu pot fi identificate la microscop. Acestea le vine de hac doar... miliţia economică. Desigur, nu în laboratoare, ci în...pieţe şi hale. Acolo unde mai supravieţuiesc resturile unei vechi faune: speculanţii şi intermediarii.

După aceasta împotriva speculei nu încetează un singur minut. Intermediarii sînt azi uşor descoperiţi. Primo: ei nu pot dovedi cu acte emise de sfaturile populare săteşti că sînt producători direcţi. Secundo: mulţi dintre ei — recidivişti — sînt cunoscuţi. Reapariţia lor pe pieţe este legată de „achiziţionarea” de mărfuri de cele mai multe ori de la producători şi, uneori, prin intermediul unor vînzători necinstiţi, într-un mod şi mai „simplu”, direct de la... magazinele comerţului de stat. Magazinelor care vinde mai ieftin decît producătorul creează speculativului calculul că poate realiza diferenţe de preţ. Miliţia economică îi răstoarnă însă socotelile...

În momentul de faţă, statul — în speţă Direcţia Halelor Capitalei — aplică o metodă interesantă de simplificare a legăturilor dintre producător şi consumator: încheie sute de convenţii cu gospodăriile colective şi cu producătorii din regiunile limitrofe. Cum s-ar spune, îi cheamă pentru desfacerea mărfurilor în pieţele şi halele Bucureştiului, creîndu-le condiţii optime. „Vă oferim locuri de vânzare în orice piaţă a Bucureştiului doriţi! — propune Direcţia Halelor. — Vă punem la dispoziţie cîntare şi haine de protecţie (halate albe)! Veţi fi ajutaţi de măcelarii noştri, la distribuirea cărnii! Veţi avea magazii pentru depozitarea produselor! Dormitoare pentru găzduirea voastră noaptea, în pieţe, şi chiar... autocamioane cu care să vă aduceţi mărfurile în Capitală!”

Pe scurt, această invitaţie sună cam aşa: poftiţi la tîrg pe drumul cel mai drept; la bariera Capitalei nu vă mai întîmpină intermediarul speculant.

Şi la invitaţia aceasta au început să răspundă tot mai mulţi producători.

În timpul verii, dintre toate refugiiile răcoroase ale Bucureştiului, eu aleg totdeauna pe cel dinspre Herestrău, fiindcă e cel mai apropiat ca înfăţişare de o staţiune climaterică.

De aceea ne-am înţeles, eu şi soţia, să prilejuim o bucurie copiilor: duminică dimineaţă îi ducem la Parcul de Cultură şi Odihnă să-i plimbăm cu vapoaraşul. Dintr-un început, soţia n-a fost de acord: îi era teamă să nu capete copiii rău de mare. Pînă la sfîrşit am convins-o.

Iată-ne, aşadar, duminică dimineaţă, eu, nevasta, Lucia şi Antonel, aşteptînd autobusul 31 în dreptul Teatrului Armatei. După cîteva minute apare. Înăuntrul şoferului, taxatorul şi încă vreo... 70 de călători. Toţi către Parc, în călătorie de plăcere.

— Aşteptăm autobusul următor, chibzui soţia. Nu suim copiii în inghesuală asta.

Nu i-am suit nici în inghesuală următoare. Alt autobuz. A venit şi a plecat. El a plecat, noi am rămas. Pînă la sosirea lui ne aflăm în staţie opt cetăţeni. După plecare, ne aflăm zece. Doi au rămas afară, că nu se mai putea închide uşa. Antonel, în vîrstă de trei ani, prinde a scînci:

— Vreau să mă dau în vapoaraş! Hă-hă-hă-hă!

— Ai răbdare, puşor! Să încercăm mai întîi să ne dăm în autobuz.

— Prea puţine autobuse pentru duminică, oftă o mamă purtînd un copil în braţe şi altul de mină. În zilele de sîrbătoare ar trebui o planificare mai bună a autobuselor.

— Păi, mai plimbaţi-vă în timpul săptămîinii, rostie, zice unul de alături.

Bănuiesc că era de la I.T.B. În sfîrşit, am izbutit să pătrundem într-unul. Eu şi Antonel prin uşa din spate, soţia şi Lucia prin faţa sau pare-mi-se prin parbriz. Mă uit la copil: cămăşuţa umezită de tot, cozorocul

BUCURIA COPILOR

şepcii întors spre ceafă, iar moţul lui blond, moţul, mîndria familiei, răvăşit pe frunte.

— Antonel, te bucuri că mergi la Parc?

— Mă bucur, tătucule, scînci copilul, numai să coborîm mai repede.

Din partea cealaltă a autobusului aud glasul Lucichii:

— Mămico! Dacă o să fiu cuminte nu-i aşa că n-o să mă duci la Parc cu autobusul, ca să mă bucur?

Parcul. Coborîm. Am păstrat un minut de reculegere în amintirea celei care a fost bluza nouă de mătase a soţiei şi am pornit spre debarcader. Copiii tremătă de bucurie şi nerăbdare. Antonel mai cu seamă, fiindcă nu visează altceva, decît să ajungă marinar.

— Eu o să stau la proră! hotărăi Antonel.

— Eu o să stau la mămica în braţe, ciripi Lucia.

După aceea n-a mai ciripit nimic, fiindcă, prinsă între valul de călători ce cobora şi cel care urca, s-a răsucit pînă la celălalt capăt al debarcaderului. Aşa că, pînă să i se facă, sărmana de ea, rău de mare, i s-a făcut rău de useat. Cu chiu cu vai am reuşit să-i culeg şi să fac apelul familiei. Nu lipsea decît pălărioara Lucichii. Ne-am strecurat pe punte. Ajunşi pe vapoaraş, ne-am dat seama că-n autobuz era un răi... Antonel, inghesuit între doi călători, scînci:

— Tătucule, vreau să văd lacul.

— Cînd o să cobori. Acum nu se poate, că sîntem pe vapoaraş. Stai cuminte acolo sub bancă. Un marinar trebuie să facă faţă oricărei situaţii.

Ce e drept, de sub bancă, băiatul nu putea admira decît duşumeaua, dar stătea totuşi mai comod. Pe punte n-avea unde

să arunci nici măcar un ac. Pe semne că cei în drept au hotărît să depăşească planul de încasări. Iar grămada de oameni inghesuiţi, mai-mai să depăşească vapoaraşul, şi să treacă de-a dreptul la cursa de înot. Se încrucşează tot felul de discuţii. O voce de femeie:

— Gheorghe, unde eşti Gheorghe?

— Aici sînt, dragă! Stau cu Mariana la pupă.

— Cum? Nu ţi-e ruşine? Eu mor aici în inghesuală şi ţie-ţi arde de pupă?

— Tătucule, ce-i aia sirenă?

— Sirenă e un personaj mitologic, jumătate femeie, jumătate peşte.

— Tătucule, şi eînd vapoaraşul

sună din sirenă, fluiere pe gura femeii sau prin coada peştelui?

— O voce cu inflexiuni de bariton:

— Ia ascultă, tovarăşe, pentru ce vindeţi bilete peste numărul de locuri? Ia priveşte ce inghesuală!

— N-avea teamă, tovarăşe, răspunse cineva din personal. E vapor de mare tonaj. Mai intră încă vreo 50 de pasageri. Îi încarcăm la celălalt debarcader. Ce? Aţi vrea să vă bucuraţi numai dumneavoastră de plimbare?

Pe la mijlocul parcursului, Antonel prinde glas:

— Tătucule, ştii, mi-am schimbat hotărîrea. Nu mă mai fac marinar!

— De ce, puile?

— Pentru că n-o să pot să străbat oceanele inghesuit sub bancă.

După un sfer de oră, călătoria de plăcere s-a sfîrşit. Respiră uşurat. Nevastă-mea nu mai respiră de loc. E istovită, sărmana. Pe vapoaraş nimerise un loc de-a dreptul nenorocit: pe colacul de salvare, cel cu muche ascuţită. Acum, ori de cite ori Antonel şi Lucia se dovedesc prea neastîmpăraţi, nici eu, nici soţia nu-i mai ameninţă cu „bau-bau” sau cu moşneagul cel rău. Am găsit ceva mai eficace:

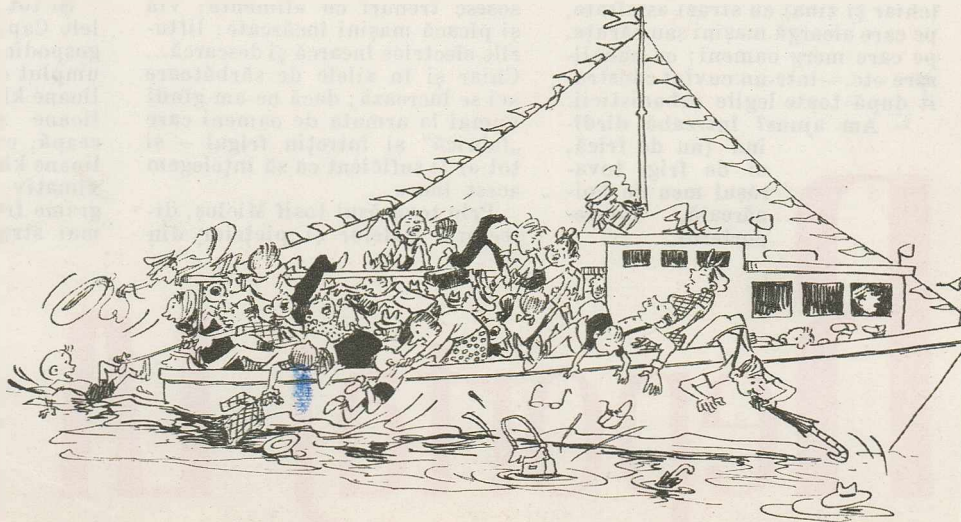
— Dacă nu vă domoliţi, îi chem pe „bau-bau” de la ITB să vă ducă duminică pînă la Parc cu autobusul, şi dacă mai faceţi vreo boacăna o să vă plimbe şi cu vapoaraşul.

Şi se potolesc, adormind liniştiţi.

Ar trebui totuşi cineva să se trezească!

L. AVIAN

Ilustraţie de ARNO

MISTERUL GROTELOR DE PE ȚĂRMUL MĂRII MOARTE

Vedere din avion a mănăstirii din Chirbet Qumrim.

Întreaga poveste a început într-o dimineață de primăvară a anului 1947. Și a stîrnit-o o capră... În ziua aceea, nu departe de ruinele străvechiului oraș Ierichon, pe malul Mării Moarte, un ciobănaș păștea turma sa de capre. Moleșite de căldura toridă, animalele căutau puținele fire de verdeță, ivite printre pietre. Într-o clipă de neatenție a ciobănașului, o capră mai zglobie o zbughi din turmă și o luă pieptis, pe stînci în sus. Alergînd s-o prindă, bătaful ajunsese în fața unei grotte. Se uită în jur, voi să intre, dar ezită. Dacă e cineva înăuntru? Zvirli o piatră în căscătura stîncii, apoi încă una. Deodată auzi un clinchet ciudat, ca atunci cînd lovești un vas gol. Speriat, copilul rămase o clipă ținut locului; apoi o luă la fugă și nu se opri decît în clipa cînd își întilni un tovarăș, care rătăcea și el pe acolo. Îi povesti întîmplarea. Reveniră împreună și se strecurară în peșteră. În fața lor se înșirau mulțime de amfore din lut ars și din piatră, rînduite parcă de o mină grijulie. Din gura uneia ieșeau capetele a șapte suluri de piele, învelite în pînză îmbibată cu smoală.

O descoperire uluitoare

Ce-au făcut copiii după aceea, cui i-au vorbit de descoperirea lor, nu se știe. Destul că, la scurtă vreme, un negustor de antichități — cum sînt mulți în Orient — se prezentă la Universitatea din Ierusalim și oferi spre vînzare tocmai sulurile pe care le descoperiseră copiii. Puțin intrigat, un arheolog începu să descifreze documentele. Cu fiecare rînd, uimirea lui creștea tot mai mult. Se convinsese că-n fața lui se află niște manuscrise vechi de peste 2.000 de ani, cu totul nevăzute pînă atunci, scrise în ebraică și aramaică, vechiul grai al locuitorilor din jurul Mării Moarte. Era o descoperire epocală: era vorba nu de niște documente oarecare, ci de cele mai vechi manuscrise ale Bibliei, cu 1.400 de ani mai vechi decît cele existente pînă atunci. Primul manuscris ebraic, complet, al Vechiului Testament, data din secolul al X-lea. Și iată că arheologul descifra acum, de pe un sul de dimensiunea 7,35 m lungime și 0,30 m lățime, textul complet — original — al „Cărții lui Isaia”!

Ca un fulger, vestea se răspîndi în lumea întreagă. Începură să sosească la Ierusalim scriitori din toate țările, de la arheologi, filologi, istorici care se ofereau să participe la descifrarea celor mai senzaționale documente găsite în vremurile noastre.

Goana după documente

Începu o febrilă acțiune de explorare a grotelor din jurul Mării Moarte. 267 de peș-

teri fură cercetate minuțios, dar numai în 37 din ele se găsiră vase, amfore de lut și piatră, precum și urme despre o veche așezare omenească. La sfîrșitul expediției, care dură peste doi ani, arheologii numărară cîteva zeci de mii de fragmente de manuscris, unele în stare mai bună, altele deteriorate, cerînd o migăloasă muncă de reconstituire. Cercetările erau anevoioase, perspectivele întunecate. Pînă cînd o nouă descoperire veni să arunce lumină asupra misterului ce înconjură existența manuscriselor din grotte.

Ce este Chirbet Qumrim?

Cam la un kilometru depărtare de grotă în care intraseră cei doi păstori, un alt grup de arheologi începuseră, imediat după sfîrșitul războiului, săpăturile pentru dezgroparea unei vechi așezări omenești. Despre aceasta, cu o sută de ani în urmă, un călător francez, declarase că ar putea fi biblica Gomora care, potrivit legendei, ar fi pierit, o dată cu Sodoma, distrusă de foc și pucioasă. Ruinele acesteia poartă azi numele de Chirbet Qumrim. Înlăturînd valurile de nisip depuse de-a lungul veacurilor, arheologii dădură peste o clădire solidă de piatră, în bună parte nevătămată. Era un soi de mănăstire cu peste 30 de încăperi și numeroase rezervoare în care odinioară se păstra apa. Între clădire și țărmurile Mării Moarte se întindea un cimitir antic, cu peste o mie de morminte.

Toate indiciile arătau că ciudata mănăstire nu putea fi decît rămășița coloniei unei relativ necunoscute secte ebraice a esenienilor, despre care pomenesc unele documente din primul veac al erei noastre.

Cine sînt esenienii?

Istoria, și în bună parte legenda, afirmă că esenienii erau acei locuitori antici din Qumrim care, scîrbiți de corupția, imoralitatea și nedreptatea socială ce pusese stăpînire pe oraș, se retrăseseră în peșterile de pe țărmul Mării Moarte, unde trăiau după principii comunitare, unindu-și bunurile sub o administrație comună, sezînd la masă împreună, sărbătorind în comun toate marile aniversări. Esenienii luaseră cu ei, în retragerea lor voluntară din orașul pierzării, toate textele religioase, adică Vechiul Testament. Cam pe la începutul erei noastre, unul dintre conducătorii esenienilor, al cărui nume nu s-a putut afla pînă acum, era cunoscut sub numele de „învățătorul despre instaurarea dreptății”. Așa reiese dintr-unul din documentele găsite și descifrate de arheologii din Ierusalim.

Intervin savanți din diferite țări

Între timp, numeroși oameni de știință din apus, se alăturară cercetătorilor locali, mai ales după descifrarea textului în care se vorbea de ciudatul „învățător despre instaurarea dreptății”. Printre aceștia se aflau Edmond Wilson, scriitor și critic literar american, profesorul Dupont-Sommer, fost preot catolic, și orientalistul englez dr. John M. Allegro de la Universitatea din Manchester. Fiecare încerca să contribuie prin cunoștințele sale la elucidarea misterioasei existențe a „învățătorului”. Prima ipoteză fu lansată de Wilson în cartea sa: „Sulurile de manuscrise

din grottele Mării Moarte” și anume că originile creștinismului trebuie căutate în cadrul sectei esenienilor. De ce? Soluția urma s-o dea profesorul Dupont-Sommer.

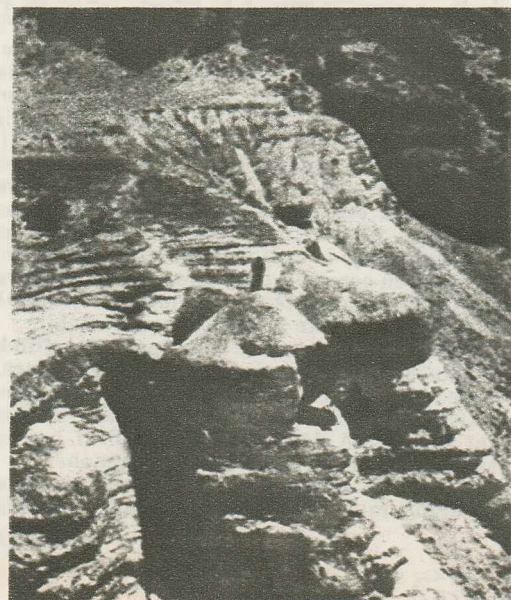
A existat Cristos?

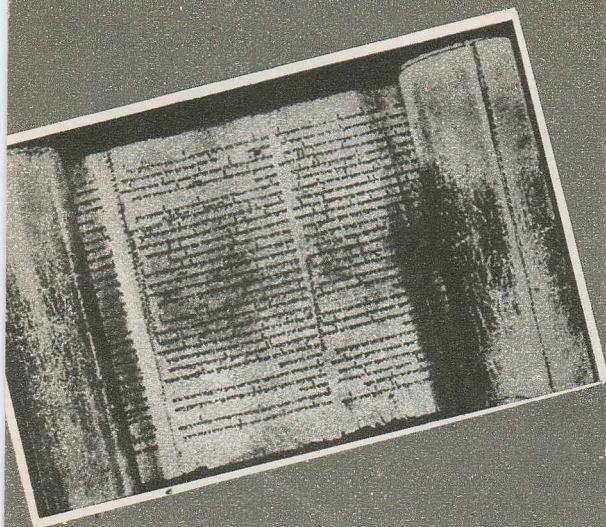
Într-adevăr, cercetînd cu atenție manuscrisele, profesorul Dupont ajunge la concluzia că tot ce se povestește în textele esenienilor despre viața „învățătorului” lor prezintă uluitoare asemănări cu ceea ce Biblia afirmă despre Cristos. Între altele, într-unul din cele

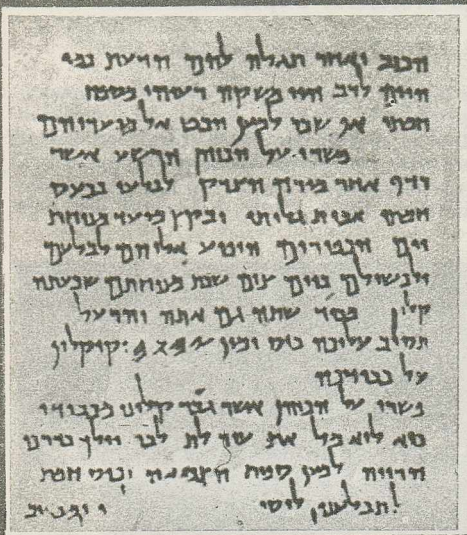
Amfore descoperite în grotă.

Cîteva grotte explorate de arheologi ↓

Sulurile cu textul „Cărtii lui Isaia”.

Textul în care se vorbește despre „învățătorul” esenienilor.

șapte documente se află consemnată și faimoasa predică de pe munte, pe care Biblia o atribuia lui Cristos.

Reluând această idee, prof. Allegro duce cercetările mai departe și ajunge la concluzia că „învățătorul” esenienilor a murit crucificat la fel ca și „nazarineanul”. Bazat pe acest adevăr, profesorul britanic își construiește următoarea argumentație: Cristos nu a existat în realitate, iar pe la anul 300 al erei noastre, când a fost scris Noul Testament, cei care au redactat textul, păstrând amintirea „învățătorului” esenian, l-au transformat pe acesta în... Fiul lui Dumnezeu. În consecință, așa cum spune și Wilson în concluziile cărții sale, „nașterea creștinismului nu este decît un simplu episod în istoria omenirii și nu rezultatul dogmei revelațiilor divine”.

Consecințele unor asemenea afirmații temerare n-au întârziat să se arate. Și ele l-au afectat, în primul rînd, pe profesorul Allegro, care, întors în Anglia, după o aprigă discuție cu superiorul său, prof. Rowley, rectorul Universității din Manchester, s-a pomedit după scurt timp destituit din învățămînt sub acuzația că este „incapabil”. Cel lovit nu se dădu însă bătut. Începu să scrie articole, să țină conferințe la radio și televiziune, să polemizeze cu cercurile clericale, declarînd că va reveni cu argumente și mai puternice, îndată ce vor fi descifrate și restul documentelor.

Deocamdată discuțiile s-au oprit aici, fiindcă munca de descifrare nu este tocmai ușoară: ea necesită cîtiva ani. Oricum însă, descoperirile din grotle de pe țărmul Mării Moarte sînt menite să deschidă căi cu totul noi în istoria civilizației și a culturii umane.

Și cînd te gîndești că la această răscurce s-a ajuns, numai din cauza unei capre zgلوبii!

L. VOITA

Examen teoretic.

+ SANITARELE +

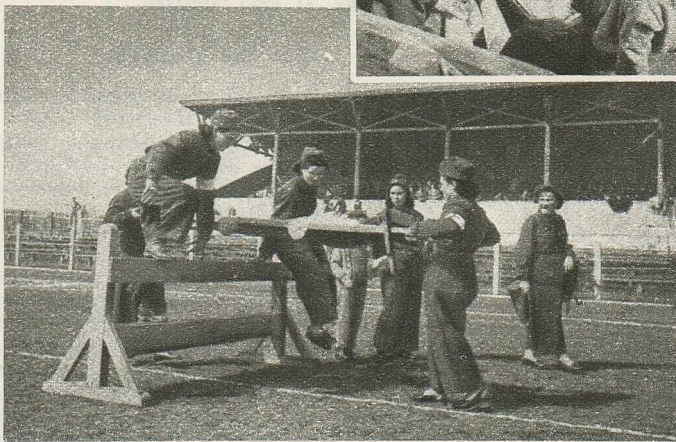

După cum se vede „pacientu” lui nu-i displace situația.

Un examen practic.

Trecerea de obstacol.

Abia la prînz am reușit să aflăm de ce, în timpul concursului, fetele erau atît de emoționate.

„Eram hotărîte să le întrecem pe cele de la Berveni — spune responsabilă echipei de la Tiriam, Györkei Margareta. Una din cele mai importante sarcini în timpul acestei munci este disciplina, pe care concurențele noastre au cam neglijat-o. Juriul pe drept cuvînt nu a iertat nici o greșeală”.

Despre organizarea concursului fazei raionale a echipelor de Cruce Roșie sectorul agricol din raionul Carei, se pot spune numai lucruri bune. Totul a fost pregătît din vreme: datele privitoare la activitatea anterioară a echipelor de Cruce Roșie ce urmau să se întrecă; locurile „contaminate” au fost marcate vizibil; „răniții” și „bolnavii” au primit bilețele cu întrebări și așa mai departe. Fiecare medic și asistent își cunoștea perfect rolul de conducător sau examinator al concurențelor. Răspunsurile date la examenul teoretic despre educația sanitară, îngrijirea copiilor, a mamelor lehuze, igiena casnică, echipamentul sanitar la arie, precum și primele îngrijiri la diferite accidente sau îmbolnăviri la locul de muncă etc. au dovedit o pregătire temeinică.

Un cuvînt de laudă în plus pentru echipa cîștigătoare, G.A.C. „Înrățirea” Tiriam, raionul Carei, condusă de Dr. Mindra Ioan, care a dat dovadă de o bună pregătire practică și teoretică, un simț de răspundere dezvoltat, o disciplină bună, obținînd media 18,40 și locul I pe raion. Și acum iață cîteva aspecte de la acest concurs.

Text și fotografii de Tiberiu LUPU

Binemeritata apreciere. Drapelul de fruntaș pe raion îl primește Györkei Margareta, responsabilă echipei de Cruce Roșie G.A.C. „Înrățirea” din Tiriam, raionul Carei.

S e ghemuise în întunericul de iarnă de pe veranda din spatele casei bătrânești și se apucase să repare încălțăminte. Era un bărbat între două vârste, înalt, bine legat, lat în umeri. Părul îi încărunțise înainte de vreme, dar sprincenele stufoase îi rămăseseră negre ca pana corbului. Trăsăturile fine ale feței contrastau ciudat cu restul înfățișării. Era doar în ciorapi; purta o flanelă ruptă și niște pantaloni de dril prost. Unul dintre ciorapii săi negri se găurise la călcii. O gheată aștepta pe calapod, iar de jur împrejur, alte ghețe și pantofi de forme și mărimi diferite: ghețe de băieți, pantofi de fetițe și o pereche de ghetuțe de copil. Toate erau peticite, cu tocuri scilciate și virfurile jupuite.

În lipsă de piele nouă, întrebuințase pentru petice tălpile și căputele încălțărilor ce nu mai erau bune decât de aruncat.

Acum pingelea gheata de pe calapod: lua pe rind cuiele pe care le ținea în gură și le bătea cu dibăcie în talpă.

Unul dintre cele trei picioare ale calapodului era rupt și trebuia să-l sprijine cu o mină, în timp ce cu cealaltă bătea cu ciocănașul.

O femeie ieși din bucătăria de la capătul verandei, ținând în mână o cratiță mare, înnegrită. Era îmbrăcată sărăcăcios cu o rochie veche, decolorată, dar pe care o purta cu multă demnitate. Pe fața ei zbircită se mai vedeau urmele unei frumuseți trecute. Părul argintiu îl avea strâns într-un coc, la spate. Mergea aplecată ușor înainte, ca și când ar fi dus în spinare o mare greutate. Pași peste mormanul de încălzări și se duse să umple cratița la cișmeaua de afară, aflată chiar lângă verandă. Cișmeaua părea că se reazimă de casă și împrejurul ei întreaga curte era prefăcută într-o mocirlă neagră și miloasă. Omul bătu ce mai bătu cu ciocanul, apoi se ridică și se duse în bucătărie după femeie. O găsi frământând niște aluat pe marginea mesei ce ocupa jumătate din încăpere.

— Merge bine ceasul, Winnie? o întrebă el.

— Azi dimineață era înainte cu zece minute.

— Probabil că acum e cu și mai mult, spuse el stînd în fața plitei și frecîndu-și minile.

Un singur lucru avea bun bucătărioara asta: era călduroasă iarna. Se îndreptă spre ușa camerei de locuit ce da tot pe verandă. Ușa n-avea clanță. O împinse și o trînti cu zgomot în urma lui. Străbătu cu băgare de seamă camera întunecoasă și ridică puțin storurile.

Deși pe masă se mai vedeau încă urmele dejunului, odăița era curată. Întreg mobilierul se compunea din câteva scaune de același fel și două canapele. Cărămizile căminului erau de un roșu posomorît, iar tapetul de hirtie de pe pereți fusese lipit ici și colo cu petice de nu se potriveau de fel între ele.

Se așeză pe scaunul din colț, unde se afla și mașina de cusut, își puse casca și începu să se joace cu butonul unui învechit radio cu galenă. Cu mișcări delicate îl răsuci, căutînd să recepționeze postul pe care îl știa el.

În clipa aceea o fată tînără intră de alături, din odaia de dormit. Era înaltă, cam stîngace, nici fată, nici femeie, conștientă totuși de viața nouă ce-nmugurea într-însa.

Începu să strîngă farfuriile ciocnindu-le zgomotos.

Plictisit, îi făcu semn cu mîna.

— Incet, Mag, încet! Nu vezi că încerc să prind prima cursă?

— Am vrut să strîng, răspunse ea fără să-l privească.

LECORTEA

de
Frank HARDY

— Intotdeauna faci asta tocmai cînd vezi că încerc să prind postul. Ai și tu răbdare pînă isprăvesc. Numai un minut.

Fata lăsă farfuriile și se întoarse în dormitor bombănind: — Nici să stringi nu poți în casa asta.

Mai răsuci butonul cîteva minute, apoi se lăsă pe spătarul scaunului. Scoase un carnețel din buzunar și-l deschise. Erau trecute acolo cursele de cai, curat, deslușit, precum și numele echipelor Ligii Clubului de fotbal cu rezultatele alături.

Dincolo, în bucătărie, femeia pregătea niște turte. Se învîrtea în spațiul strîmt, îngînd o melodie tristă. După cîteva minute bărbatul ieși afară pe verandă cu carnetul în mînă. Făcu cîteva însemnări cu creionul, îl puse în buzunar, apoi se așeză iar să repare încălțăminte.

Fata se tot vîntura incoace și încolo, ieșind și intrînd în odaie, aducînd farfurii, în timp ce femeia se pregătea să le spele. Peste vreo jumătate de ceas bărbatul cu păr cărunt prinse din nou cu multă greutate postul și ascultă timp de cîteva minute.

Cînd ieși iar, nevastă-sa trecea la cișmea, de data asta ca să umple cu apă un ceainic. Intorcîndu-se, se opri în ușa bucătăriei:

— Ar trebui să vorbești cu Jim, spuse ea cu voce potolită.

— De ce? Ce-a mai făcut? — întrebă bărbatul, aplecîndu-se asupra calapodului.

— A plecat la meciul de fotbal cu toți copiii după el, afară de Mag; l-a luat și pe cel mic. Și cum n-au bani, au să se furișeze prin gard. Asta au să facă. Trebuie să vorbești tu cu el, Tom. Pe mine nu m-ascultă.

— Dar mi-a cerut voie, Winnie, și nu vād de ce l-aș fi împiedicat!...

— Cum, Tom, ai uitat ce s-a întîmplat cu băieții lui Jackson cînd au fost prinși săptămîna trecută? Polițaiul cel nou e foarte al dracului!...

— Pe Jim n-au să-l prindă, fii pe pacer!... Mai lasă-i să aibă și ei un dram de bucurie, Winnie. N-au nici o plăcere. N-au cu ce să meargă nici la cinema, nici în altă parte. Lasă-i să se bucure măcar de fotbalul lor.

Ea stătu o clipă pe gînduri, apoi intră din nou în bucătărie.

Bărbatul își petrecu toată după-amiaza cînd la calapod, cînd la radio, cu casca pe urechi. Tocmai cînd sechinuia iar să prindă postul, fata ieși din odaia de culcare, întinse pe masă o pătură veche și începu să calce o rochie.

— Incet, Mag! Numai puțin, pînă-l prind.

— Lasă-te păgubaș, tată. Nu putem să mai facem nimic în casa asta, din pricina curselor și meciurilor tale de fotbal.

— Îi am pe primii trei cîștigători în amîndouă buletinele, iar cursa a patra e gata să pornească, spuse el nerăbdător.

— Am mai auzit eu povestea asta — bodogăni dînsa, dar, ascultătoare, încetă călcatul și ieși din odaie. După cîteva minute el intră în bucătărie.

— Bem cîte o cană de ceai, Winnie? — întrebă el vesel și agitat.

— Ceainicul fierbe — spuse ea, neluîndu-i în seamă emoția — și turtele sînt aproape gata.

— Am să torn eu ceaiul, spuse el luînd ceainicul de pe sobă.

Ea deschise cuptorul și scoase o tavă cu turte rumene, în timp ce el turna ceaiul. Apoi se așezară la masă.

— Ce-ar fi să punem puțin unt pe turtele astea fierbinți Winnie? — întrebă el cu ochii strălucitori.

— Știi bine că acum nu ne putem permite asemenea lux, Tom, îl muștră dînsa.

— Poate că săptămîna viitoare o să avem și unt, spuse el scoțînd carnețelul din buzunar și începînd să amestece ceaiul cu ochii la însemnările făcute cu creionul.

— De ce? întrebă ea într-o doară.

— Fiindcă fi am pe primii patru cîștigători în amîndouă buletinele.

— A, da — spuse dînsa fără pic de entuziasm.

— Sînt numai șase curse, insistă el și au ieșit pînă acum numai doi favoriți. Așa că am șanse serioase să cîștig.

— Chiar așa să fie, tot n-am putea decât să ne plătim datoriile.

— Dacă ne-am plăti datoriile, am avea iarăși credit: e și asta ceva. Și poate că izbutesc să capăt de lucru. Trebuie să mă duc la oraș. Acolo trebuie să găsec neapărat de lucru.

— Nu-i de lucru la oraș — răspunse ea sorbindu-și ceaiul. Cei de peste drum chiar acum s-au întors de-acolo. Nu-i niciăieri de lucru. Mor oamenii de foame cu miile.

— Ei bine, cel puțin o să avem cu ce ne plăti datoriile, și mai aleschiria. Doamna Plant n-o să ne mai ție mult aici dacă nu-i plătim.

— Bineînțeles că trebuie să-i plătim. Nu mai putem amina.

— Dacă ies caii pe care i-am indicat eu, ne achităm datoriile și mai punem și ceva deoparte.

— Asta dacă pui mîna pe cîștigul de 100 de funzi — spuse ea cu același glas liniștit.

— Trebuie să cîștig, Winnie. Și îi puse carnețelul înainte.

— Uite! Îi am pe primii patru cîștigători în amîndouă buletinele. Dacă iese asta în cursa a cincea, în ultima am doi cai.

— Sigur, ai o șansă mare, Tom, dacă asta cîștigă cursa dinainte — spuse ea cercetînd buletinele și pîrînd, pentru prima oară în atîtea luni, că le acordă o oarecare atenție.

El o privi lung, ca și cînd ar fi încercat să ghicească dacă interesul ei era sincer sau prefăcut. Apoi sorbi cu lăcomie ceaiul din cană și intră din nou în odaie. Trecînd pe lângă Mag, care călca, îi spuse:

— Du-te să-ți bei ceaiul, fetișo. Sînt și turte.

Mag se duse în bucătărie și el începu din nou să învîrtească nerăbdător butoanele.

RECUTUL ORAȘULUI TG. MUREȘ

Text: Ștefan IZSĂK

Fotografii: MEISZTER Pinksz

Biserica gotică din cetate, de proporții neobișnuite (57 m lungime, 14,5 m lățime maximă), construită pe la mijlocul secolului al XV-lea, pe vremea huniazilor, a aparținut la început călugărilor franciscani.

Între anii 1557—1559, cu prilejul reformei, biserica începe pe mîinile reformatilor, care predomină în acele vremuri în întreg orașul.

La începutul secolului al XVII-lea (între 1602—1653), cetățenii străvechii urbe sînt martorii unor mari construcții. Pe platoul înverzit din nord-estul orașului se ridicau ziduri de cetate și puternicele bastioane. Aceste bastioane au o poveste, pe cît de interesantă, pe atît de caracteristică orașelor feudale.

Breslele mai importante din oraș patronau cite un bastion. Asta însemna că breslei respective îi era încredințată paza și apărarea bastionului său. Bastioanele au păstrat pînă azi vechile lor denumiri: bastionul

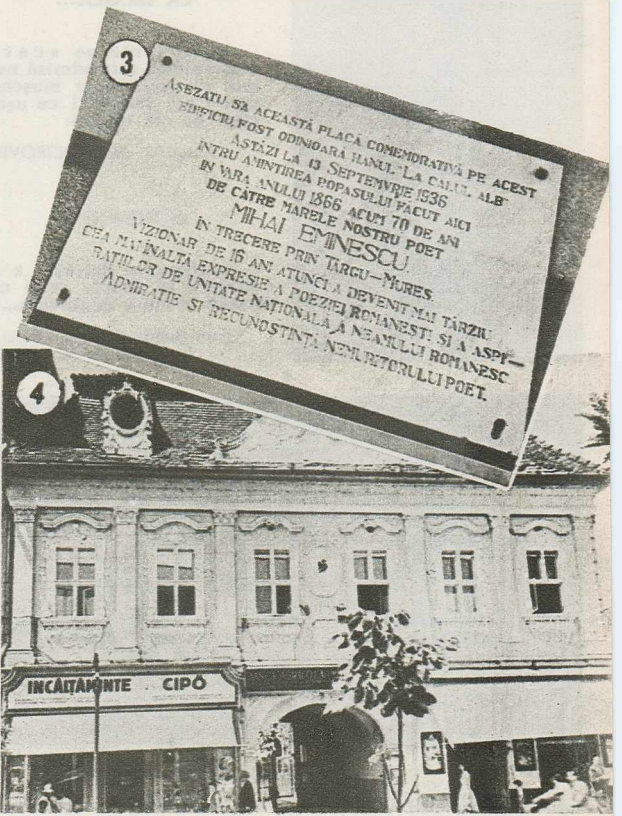
tăbăcarilor; al dogarilor (cel din fotografia nr. 1); al curelarilor; al măcelarilor; al croitorilor. De bastionul tăbăcarilor se leagă o amintire tristă. Aici au fost închisi înainte de execuția lor din 10 martie 1854, martirii secuî Török János, Gálffy Mihály și Horváth Károly, fruntașii mișcării anti-habsburgice din secuime, de după revoluția din 1848.

Ceva mai jos de cetate, în micul scuar ce se deschide tocmai la poalele platoului, se află faimoasa casă Teleki, construită în 1803 de către Teleki Domokos fost „ispân” principal (prefect) al județului Turda (fotografia nr. 2). Această casă cu poarta și vestibulul boltite l-a adăpostit în noaptea spre 30 iulie 1849 pe generalul Bem, care a pornit de aici, însoțit de poetul Petőfi spre Cristur, de unde a luat apoi calea Albeștilor.

17 ani mai tîrziu, un alt mare vizitator a sosit la Tg. Mureș. Drumetel care a tras la hanul „La calul alb” din str. Kossuth Lajos nr. 14, nu era altcineva decît marele nostru poet Mihail Eminescu. Ce-i drept, de atunci clădirea a fost reconstruită și în locul hanului se găsește aici azi un magazin. Dar placa comemorativă de pe frontispiciu (fotografia nr. 3) va vesti posterității vizita lui Eminescu în orașul în care masele muncitoare romine și maghiare s-au înfrățit pe vecie.

Și, în sfîrșit, iată una dintre cele mai frumoase case de locuit din Ardeal, construită în stil baroc. Este vorba de casa Toldalaghi din centrul orașului Tg. Mureș (fotografia nr. 4). Ea a fost ridicată între anii 1759—1762 de către arhitectul Schmidt Pal, pe baza proiectelor constructorului francez Jean Luidor. Casa Toldalaghi a fost ornată de sculptorul Schuchbauer Antal. Este de menționat că, începînd din anul 1786, în această clădire a funcționat prima tipografie din Tg. Mureș.

Am răsfoit doar cîteva file din istoria orașului. Astăzi relicvele trecutului se bucură de o înaltă pretuire. Statul nostru se îngrijește de restaurarea monumentelor vechi și ridică în același timp monumentele noi. Întru amintirea acelor oameni, care au luptat pentru înfăptuirea năzuințelor seculare de libertate ale poporului, vis îndeplinit abia astăzi, sub soarele ocrotitor al regimului de democrație populară.

de treaba asta monotona și neplăcută, să se plimbe puțin. Cifrul trebuie să fie și pregătit undeva pe masă. Alex continuă să caute grăbit. În sfîrșit, zări pe jos un dreptunghi de hirtie cam mototolită. Îl ridică și se duse la fereastră să-l vadă mai bine. Dreptunghiul era rupt dintr-un caiet cu pătrățele în capul foitei; Alex citi: „Victoria finală va fi a noastră”. Dedesubt cineva începuse să scrie un text; mizgălise vreo cîteva cuvinte pentru ca apoi, după cît se pîrea, să mototolească hirtioara și s-o arunce. Alex dădu s-o arunce și el cînd, la lumina lunii, observă că literele din capul foitei erau scrise fiecare într-un pătrățel. Înțelese imediat că ele alcătuiau prima propoziție a cifrului, pe baza căreia se aranjau literele textelor de transmisii. Nu era decît un indiciu slab, dar era totuși ceva. Cuvintele descoperite de el constituiau partea de cifru care rămînea mereu aceeași, celelalte schimbîndu-se o dată cu textul. O persoană cu experiență ar fi putut, pornind de la ele, să descifreze telegrama fără prea mare greutate. Mai trebuia doar să determine prin încercări succesive gruparea de litere din textul recepționat care conținea cifrul de zi al transmisiiei.

Deodată Alex auzi dinspre balcon vocea Helenei care-l chema. Probabil îi văzuse pe locatarul odăii venind. Înfundă hirtiele în buzunar și din doi pași fu la fereastră. Se pregătea tocmai să se cațere pe pervaz cînd își aminti de ceva. Se repezi înapoi în colțul unde era aparatul. Se aplecă peste corpul emițător să citească numărul cristalului, dar din pricina întunericului nu reuși. Încercă să scoată cristalul care rezista. Din direcția scării străbătua acum pînă la el scriștiiul treptelor: urca cineva. Totuși n-avea voie să plece fără număr. O dată intrat în posesia lui, ar fi putut să calculeze lungimea de undă pe care transmitea postul. În cele din urmă reuși să smulgă cristalul. Se duse repede la fereastră: numărul era 2459. Pașii se auzeau tot mai aproape. Înfipse cristalul la loc în priză aparatului. În timp ce era încă pe pervaz, o cheie se învîrti în clanța ușii. Speriat, sări precipitat spre balcon. Helene scoase un țipăt ușor.

O clipă după ce Alex ajunsese pe balcon, Jean apără la fereastra camerei sale.

Helene nu-l întrebă nimic pe Alex. Stătura un timp tăcuți pe balcon. După ce socotii că Alex s-a odihnit și și-a revenit, Helene se ridică.

— Acum să mergem, murmură ea.

Alex porni ascultător după Helene. Fata o apucă de-a lungul coridorului și se oprî în fața biroului lui Roni.

— Caută și aici, spuse ea uscat, cu un fel de nepăsare ciudată.

Alex îi cercetă fața albă ca varul și înțelese ce se petrecea cu ea: își trădase tatăl... Sub privirile lui, fata începu să tremure ca și cînd i-ar fi fost frig. Alex coborî ochii.

— Nu, lasă, Helene, spuse încet. Nu-i nevoie.

— Să faci! izbucni ea. Trebuie să se termine odată cu povestea asta! Să se termine, că nu mai pot!

Și o luă la fugă de-a lungul coridorului, îndreptîndu-se spre balcon. Alex urmări cu inima strînsă mica siluetă adusă de spate.

Stătu mult timp în fața casei de bani, fără să aibă curajul să încerce. În sfîrșit, începu să învîrtească literele: forma numelui fetei. Immediat după ce numele apără pe cadran, se auzi un ușor clăntănit metallic. Alex întoarse mînerul spre dreapta. Și casa de bani se deschise în fața lui.

După ceea ce se vedea, Roni n-avea de ce să se plîngă de lipsă de bani. Raftul de sus era plin de pachete de bancnote noi, abia scoase de la bancă, iar într-unul din sertarele de jos se vedeau cîteva lingouri de aur și un morman întreg de lire sterline. Alex deschise și celălalt sertar. Era ticsit cu acte și hirtii. Le răsfoi grăbit. Într-un vraf de chitanțe pe care iscăliseră, pentru primirea a diverse sume în lire sterline, Todori și alte cîteva persoane ale căror nume îi erau necunoscute lui Alex, găsi o hirtie scrisă la mașină, stampilată. Era un act de proprietate, pe numele lui Roni, asupra vasului de transport „Srintul Niculae”. Alex își aminti informația pe care i-o dăduse Ali cu mult în urmă. Vasăzică și firul acesta ducea tot aici, în casă! Conținîndu-și investigațiile, găsi sub cartonul așternut pe fundul sertarului metallic o foaie de hirtie de orez, împăturită. O desfăcu. Era o legitimație. În dreapta ei, în colțul de sus, era lipită o fotografie a lui Roni în uniformă

de locotenent al armatei germane. Textul arăta că Roni este membru al organizației „Farul 4”, în care calitate îl poate obliga pe generalul Von Mann, comandantul armatei de ocupație din țară, să-l îndeplinească orice ordin.

Alex închise ușa grea de fier și, după ce amestecă literele de pe cadran, stîntse lumina și ieși.

Helene îl aștepta în balcon, așezată pe un scaun, cu capul culcat pe brațele încrucișate pe balustradă. Cînd îl simți în spatele ei, întoarse repede capul. Ochii fetei îl împiorau s-o liniștească, să-i explice că n-a găsit nimic grav, că tatăl ei nu-i implicat în nici o afacere suspectă. Cît ar fi vrut să stea iarăși împreună și să ridă amîndoi de gîndurile lor copilărești, iscate de lectură a prea multor romane polițiste!

Alex înțelese sensul căutăturii ei, dar nu stătea în puterea lui s-o ajute. O privi o clipă, nehotărît și întunecat, apoi întoarse ochii spre strada pustie, cufundată în întuneric. Helene își lăsă iar capul pe brațe. De undeva din cartier se răspîndeau deasupra caselor îndemmurile unui megafon al organizațiilor de eliberare care chemau populația la luptă împotriva acemiilor și a colaboraționiștilor. Ascultară un timp în tăcere, apoi fata șopti fără să ridice capul:

— Ar trebui să te duci, Alex. Ureează-mi o noapte bună...

În aceeași clipă, făcu colțul o mașină care se oprî în fața casei lor. Întii coborî Schmidt și imediat după aceea Roni cu nevastă-sa.

— Ia-o pe scara de serviciu... adăugă cu greutate Helene, ca obosită de o prea mare efort.

Alex părăsise casa posomorît. Adunase probe zdrobitoare împotriva tatălui Helenei. Încercă să le recapituleze. Roni era deci agentul unei rețele germane de spionaj cu numele conspirativ „Farul 4”. În același timp însă, găzduia un spion al Intelligence Service-ului și era proprietarul vasului misterios care-l adusese pe acesta din urmă în țară. Pe de altă parte lui i se prezentase ca făcînd parte dintr-o organizație de eliberare. Era limpede că Roni lucra pe mai multe fronturi. Dar în interesul cui acționa el cu adevărat?

Gîndul lui Alex se întoarse la Helene. De cite ori îi revedea în minte fața străvezie, simțea un gol în inimă. Fata suferea cumplit din pricina tatălui ei, dar nu pregetase să-l ajute să descopere adevărul. Această atitudine o înălțase nespus în ochii lui. Alex o iubea pe Helene mult, dinainte ca viața să-i fi amestecat în afacerile tatălui ei. Doar copilăriseră împreună. Anii frumoși, chiar dacă nu la fel de ușori pentru amîndoi, îi apropiaseră început cu început unii de celălalt. Era hotărît să-și dezvăluie sentimentele tocmai în zilele acelea cînd Roni îi propusese să intre în școala de telegrafisti. În noua situație nu-și mai putea permite să-i vorbească Helenei. Chiar dacă fata completa împotriva tatălui ei, ceea ce era exclus, ar fi trecut peste faptul că el, Alex, se teme că ea să nu creadă că vrea doar s-o folosească drept paravan. De aceea se resemnase să tacă. Mărturisindu-și în sine că mica lui dramă era neînsemnată în comparație cu sacrificiile eroice despre care se vorbea atît în ultima vreme, Alex ar fi preferat totuși să i se ceară orice altceva.

Două umbre stăteau lipite de zidul casei, în capul străzii pe care locuia Alex. De puțină vreme intrați în detașament și de aceea necunoscuții pe Alex, scundăcului și prietenului său nu le venea prea greu să-și pună în aplicare hotărîrea. După ce încercaseră să-l găsească acasă la ei, unde însă mai că se spusese că n-a venit încă, se așezară la pîndă, jos în stradă, și-l așteptau. Trecu mult timp fără ca Alex să apară. Cînd erau pe punctul să renunțe și tocmai se pregăteau să plece, îi recunoscură, în sfîrșit, silueta venind prin întuneric. Se lipiră și mai tare de zid, scoțînd revolvarele. Alex se apropie de poarta curții în care locuia. În clipa în care întîntea mina s-o împingă, cei doi traseră deodată.

Răsunară două împușcături.

(Continuare în numărul viitor)

TE VĂD!... TE VĂD!...

LA BRĂILA...

... călătoria pe scara
tramvaiului este admisă nu-
mai pasagerilor cu mușchi,
care-i pot îmbrănci cu ușu-
rință pe cei miciți.

Fotografie de B. PETROVICI

25. PUNCTE...

... pentru cine ghicește a cui
e firma și 10 puncte celui care
ghicește a cui e neglijența...

(vezi Berăria Gambinus București)
Fotografie de N. STOIA

HALAL SĂ LE FIE!

Cum înțeleg unii GOSPODARI să contribuie la „pitorescul”
străzii lor...
(Str. Călușei nr. 75, raionul 23 August).

Fotografie de R. RODA

NOUTĂȚI FILATELICE

Sărbătorirea unor ilus-
tre figuri ale culturii
universale — din iniția-
tiva Consiliului Mondial
al Păcii — a prilejuit
punerea în circulație a
unei emisiuni poștale cu
șapte valori. „Mari ani-
versări culturale 1957”
(emisă, ce e drept, cu
multă întârziere) aduce
în bogată tematică a fi-
lateliei figurile lui Gh.
Linné (10 bani, culoare
verde-deschis), A. Comte
(20 bani, culoare brun-
roșcat), W. Blake (40
bani, culoare violet),
M. I. Glinka (55 bani,
culoare albastru-închis),
H. Longfellow (1 leu,
culoare roșu-vișiniu),
C. Goldoni (1,75 lei, cu-
loare albastru-roșcat) și
J. Komenski-Comenius
(2 lei, culoare măslinie).

Pentru plajă

de Nadia LUIGI

- 1 *Vă recomandăm, pentru zilele petrecute la mare, acest ansamblu format din câteva piese: peste costumul de baie, fără bretele și prelungit în formă de fustiță, un bolero confecționat din același material cu fusta mulată pe corp.*
- 2 *Un pantalon trei sferturi cu manșete mari și o bluză în dungii, iată o ținută comodă pentru mare.*
- 3 *O fustă roșie sau albastră foarte amplă, presărată cu buline mai mari sau mai mici, care se încheie la tiv cu o bordură de franjuri, aceleași care formează și garnitura costumului de baie.*

SFATURI practice

APĂ DE PLOAIE

Când eram copil, îmi plăcea să
mă joc în ploaie. Mi-am adus
aminte de acest lucru deunăzi,
când am văzut-o pe o vecină a
mea ieșind pe terasa casei și
stînd în ploaie fără ca cineva
sau ceva s-o fi obligat să facă
acest lucru. Își pusese costumul
și boneta de baie și se învîrtea,
ca sub un duș, savurînd parca
prin toți porii, picăturile rezezi de
apă ce cădeau din norii învolbu-
rați.

— Te răcorești, te răcorești, —
i-am strigat de la fereastră.
— Mai mult, mă tratez —
mi-a răspuns continuîndu-și miș-
cările.

Curioasă, i-am făcut o vizită
și m-am interesat îndeaproape
de acest neobișnuit tratament.

— Am citit ultimele sfaturi ale
esteticienii franceze Jeannine
Joy — m-a lămurit ea — și în-
cerc să le aplic. După teoria
ei, acest duș filiform natural cu
apă de ploaie activează circula-
ția cutanee, desfundă și spală
porii epidermei, masează și
improspătează pielea.

— Dar pentru asta — ar tre-
bui să fie mereu timp plouos.
Alt fel ce te faci cu tratamentul?

— Nici o grijă, — mi-a răs-
puns ea arătîndu-mi un vas de
pe terasă. După cum vezi, fac
rezerve. String apa de ploaie în
acest vas și o folosesc în zilele
cînd nu plouă. Pe lingă ea e
foarte indicată pentru spălarea
părului și chiar a rufelor fine,
îmi ajută și la continuarea trata-
mentului. Pentru aceasta se cere
însă să fie preparată după anu-
mite rețete — de altfel foarte sim-
ple. Iată:

Într-un litru de apă de ploaie
introduc un săculeț cu țărîțe
de grîu și las să se macereze
timp de două ore. Scot săculețul
cu țărîțe pe care-l store bine,
acolo, apoi iau cîteva linguri
de supă din această apă, le ames-
tec cu tot atîtea picături de tinc-
tură de henjoain și cu lichidul
astfel preparat îmi spăl fața în
fiecare seară.

— Asta pentru un ten normal
ca al tău, dar dacă ai o piele
grasă sau deshidratată?

— Pentru tenurile grase și cu

porii dilatați, adaugi în 6 linguri
de apă de ploaie, o lingură de
lapte crud și o lingură de miere
lichidă. Lași să se usuce pe față
și speli apoi cu apă de ploaie cu-
rată. Iar pentru epidermele des-
hidratate, fierbi într-un litru de
apă de ploaie 100 gr rădăcină de
nalbă tăiată în bucăți mici. O
fierbi pînă ce din întreaga canti-
tate nu rămîne decît jumătate.
Lași să se răcească și o amesteci
după aceea cu o lingură de
miere lichidă și două linguri de
amidon (pe care îl dizolvi mai
întîi în apă de nalbă călduță).
Aplici timp de o jumătate de oră
o compresă cu acest amestec,
după care îți speli fața cu apă
de ploaie curată.

— Interesant — am exclamat.
Nu mi-am închipuit că apa de
ploaie ne-ar putea fi atît de folo-
sitoare!

— Da, da — a conchis ve-
cina mea — și ești de greșit poate
fi expresia „apă de ploaie”
pentru a indica ceva fără con-
ținut, fără valoare.

JOSIANA

APE MINERALE

Un pahar de apă minerală, un izvor de sănătate!

Cereți la magazinele de specialitate ape minerale
de masă și medicinale.

Cuvinte încrucisate

Dulciuri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1	C	O	Z	O	M	A	R	I	●	M	A	L	V	A	
2	A	C	A	D	E	L	E	●	M	A	G	I	U	M	
3	R	A	A	T	●	A	I	●	C	A	T	I	A	●	
4	A	L	A	●	Q	U	●	C	E	U	R	●	N	●	
5	M	E	R	●	●	●	●	R	●	A	R	T	A	●	
6	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
7	L	A	R	T	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
8	E	R	A	●	B	U	D	●	I	●	C	A	●	V	A
9	●	A	L	T	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
10	S	T	E	A	S	E	●	●	●	●	●	●	●	●	●
11	T	A	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
12	●	●	A	G	A	T	●	●	●	●	●	●	●	●	●
13	S	A	T	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
14	E	L	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
15	T	O	S	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

ORIZONTAL: 1) Pîinea dulce a sărbătorilor (pl.) — Specialitate dulce, originară din Orient, preparată din tahîn sau floarea-soarelui. 2) Bomboane — Este dulce și făcut din prune. 3) Pastă dulce de origine turcească — Mereu în frunte — Comună în raionul Sin Giorgiu de Pădure (R.A.M.). 4) Balaur — Zahăr, marmeladă, biscuiți, cacao etc. 5) Fructele din plăcintă — Conjunție — „...cofetariilor“, cooperativă de producție din București,

nori. 15) Zahăr pisat — Dulciuri de origine italiană.

VERTICAL: 1) Bomboane pătrate din lapte, zahăr ars sau ciocolată — Pastă dulce cu aromă de fructe, cacao, zahăr ars sau ciocolată. 2) Greutăți — A indica — Chemare telefonică. 3) Fondante, fursecuri, geleuri, gemuri, praline etc — Cal dobrogean. 4) Veche poemă cîntată — O prăjitură... geometrică. 5) Clară — O prăjitură sau tort, cu foi, cremă de ciocolată și pe deasupra zahăr ars — Arbore. 6) Un pic de alvita! — Monedă — Punct cardinal — Comună savarinei și sarailei. 7) Îl bei cu zahăr și lămîie — Cutie mai mare — Pentru ținut siropul, vinul, lichiorul (mold.). 8) Fructe dulci suculente, importate din țările mediteranene — Apă în Italia. 9) Produsul dulce al stupărilor — Referitor la navigație. 10) Măsură agrară — Element geometric și... sportiv. — Dulci și infuriate. 11) Atîrnătoare — Comună în Franța. 12) Om de litere — Prăjitură sau tort... din țara lui Gandhi. 13) A vijii — La început — Rang. 14) Fruct exotic foarte aromat — Varietate de prăjituri cu ciocolată.

Sezonisti!

UN CADOU ȘI O AMINTIRE PLĂCUTĂ DE LA MARE vă oferă

Cooperativa „DRUM-NOU“

CONSTANȚA

Articole de artă populară din scoici într-un sortiment bogat de forme și culori

se vînd

ÎN TOATE STAȚIUNILE DE PE LITORAL

O.C.L. Comerț mixt - TULCEA

vînde prin toate unitățile sale din Tulcea, Sulina, Sf. Gheorghe, Crișan (Delta):

Confecții pentru bărbați, femei și copii
ȚESĂTURI IMPRIMATE

Încălțăminte de vară cu fețe de pînză, variate modele
Articole de parfumerie, marochinării și de menaj într-un bogat sortiment

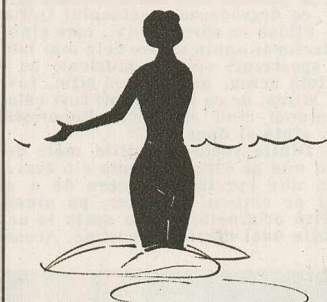
ARTICOLE ALIMENTARE, BĂUTURI FINE, LICHIORURI ȘI PRODUSE ZAHAROASE

Plecați la mare?

Nu uitați să vizitați

CAZINOUL DIN CONSTANȚA și
CAZINOUL DIN VASILE ROAITA

Bogat sortiment de preparate culinare,
PESCĂRIE, GRĂTAR,
VINURI DIN CELE MAI
RENUMITE PODGORII
(MURFATLAR)
MUZICĂ — DANS — ANTREN

T. A. P. L. ORAȘUL STALIN

EXCURSIONIȘTI,
REȚINEȚI:

LA

PREDEAL

VIZITAȚI

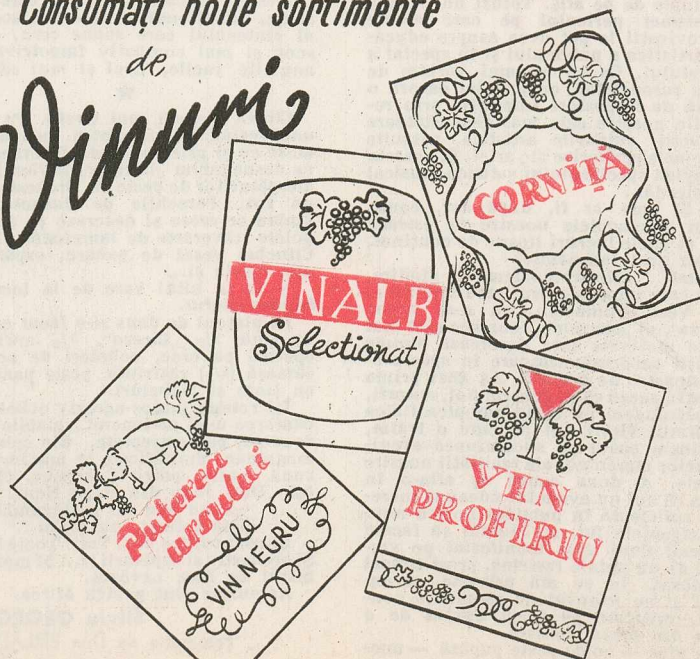
RESTAURANTELE T. A. P. L.

VÎRFUL cu DOR
și
PREDEALUL

BOGAT SORTIMENT DE PREPARATE CULINARE.
VINURI SELECȚIONATE

Consumați noile sortimente

de
Dinner

De vânzare la toate magazinele alimentare și în unitățile de alimentație publică.

„GENUL UȘOR”
nu înseamnă facilitate și prost gust!

— De vorbă cu Eugen Mirea —

Eugen Mirea e acasă.
— Poftiți, intrați! ne invită el.
— Ne primiți la o cafea?
Amfizionul ne face cu ochiul.
— Și pentru asta aveți nevoie de aparat fotografic?
— Ne-a prins. Însoțitorul meu, fotoreporterul, roșește incurcat.
— Așadar un interviu! ne salvează prompt și definitiv din incurcătura Eugen Mirea.

— Și cu aceasta, socotind c-am terminat cu introducerea, începem să ne căutăm locurile. Din obișnuință mă așez lângă birou. Încerc să pun prima întrebare:
— Spuneți...
— Spuneți, întreabă în aceeași clipă și fotoreporterul, plecăci unde? (Și arată spre geamantanul deschis din mijlocul camerei).
— La Tg. Mureș! incuviință celălalt. Și ne povestește c-a fost invitat la Teatrul Seculesc să participe la sărbătorirea celei de a 50-a reprezentații a piesei „Ultimul tren”, pe care a scris-o în colaborare cu cunoscutul artist al poporului Kovács György.

— Am auzit. Succes mare!... (Tot fotoreporterul). Se joacă și la Satu Mare, nu?...

Un fulger brăzdează în același timp încăperea. E tot din partea fotoreporterului. De astă dată prin intermediul aparatului său.

— Mulțumesc!...
— Între timp au sosit și cafelele. Sorb o înghițitură, mă așez mai bine în scaun și...
— Spuneți, tovarășe Mirea, care este părerea dv. despre actualitatea spectacolului de estradă?
— O părere actuală, zâmbește interlocutorul meu, deși ea nu datează tocmai de azi. Amintiți-vă de revistele lui Constantin Tănase, aflate de iubite publicului de atunci, tocmai pentru că erau inspirate din actualitatea acelor vremi. La fel și spectacolul satirico-muzical: a devenit unul dintre cele mai iubite genuri, tocmai pentru că, prin mijloacele sale specifice, combate ceea ce este înapoiat, dăunător și totodată scoate în relief și stimulează tot ce este nou și înaintat în actualitatea noastră.

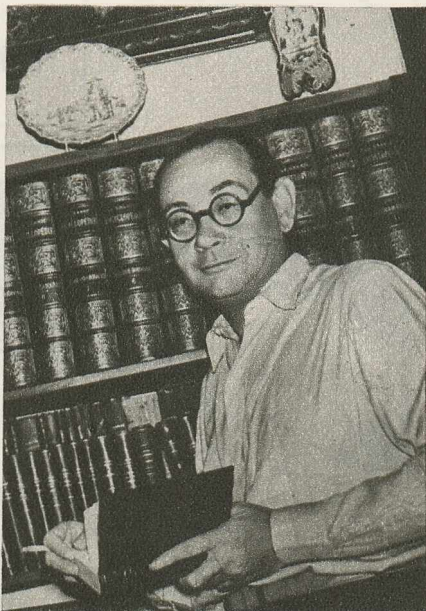
— Există uneori tendința unei tratări facile, adeseori vulgară, atunci când e vorba de combaterea acelor rămășițe înapoiate, dăunătoare — cum le-ați numit — din viața noastră. Ce părere aveți despre aceste tendințe?

— Tendințe? E puțin spus! În unele dintre spectacolele noastre satirico-muzicale vulgaritatea s-a conturat prin manifestări destul de palpabile, care din păcate influențează în chip negativ gustul spectatorilor. Mă gândesc când spun aceasta la câteva pseudo-spectacole satirico-muzicale prezentate în sala Dalles (nu mă refer la „N-aveți un bilet în plus?”, ci la altele), care printr-o reacție sănătoasă a publicului au fost pe rând eliminate de pe afiș. Totuși nu trebuie subestimată pericolul pe care aceste improvizatii le pot avea asupra educației artistice a publicului și în special a tineretului. Ca să nu mai vorbim de plaga șusanelor, cu prilejul cărora o seamă de impostori împrăstie prin regiunile noastre cele mai dezagătătoare producții, chipurile artistice, pescuite din zonele periferice ale artei. Și aceasta sub egida spectacolului satirico-muzical de estradă...
— Și care ar fi, după dv., cauza că în spectacolele noastre de estradă apar și unele lucruri lipsite de conținut, de un gust îndoielnic?

— Pază... Cîteva momente de gîndire, după care interlocutorul meu intervine.
— Vezi, dumneata, eu n-aș spune „cauza”, ci „cauzele”, deoarece sînt mai multe motivele care generează anume apariții necorespunzătoare în spectacolele noastre de estradă. Aș găsi prima cauză în aceea că în general noi, autorii, nu pătrundem cu toată perspicacitatea în ritmul vieții noi pe care o trăim, nu fim pasul cu succesiunea evenimentelor meru noi ale realității noastre sociale. A doua cauză aș afla-o în aceea că noi nu avem întotdeauna încredere suficientă în publicul nostru nou, în exigențele lui, și căutăm să facem concesiile unui gust manifestat pe vremuri de un public restrîns, prost educat și blazat. În ce mă privește, m-am făcut și eu vinovat de asemenea concesiile, criticate pe drept cuvînt de o parte din presa noastră.
— În plus — colac peste pupăză — une-

ori mai vine „colaborarea” cu noi, autorii de texte, a unor dintre interpreții, care pe parcurs mai adaugă unele „cirlice” ce degradează spectacolul inițial.
— Fiidcă ne adresăm dv., care sînteți realizatorul unui dintre cele mai izbutite spectacole satirico-muzicale ce se prezintă acum, am vrea să știm, tovarășe Mirea, de ce intenții ați fost călăuzit atunci cînd ați scris „Bucureștii ride, cîntă și dansează”?

— Dintre toate intențiile mele desprind una pe care voi căuta s-o dezvolt și în alte spectacole: aceea de a mă bizui pe cîntecul românesc, pe muzica noastră originală, fără a apela la contribuția unei muzici importate. Aceasta

Eugen Mirea

cu atît mai mult cu cît nume de compozitori ca Ion Vasilescu, Dendrinu, Elly Roman, Chirculescu, Mălineanu, Delmar, Giroveanu, Jean Ionescu și mulți alții, reprezintă garanții suficiente.

— Totuși, observ că într-un fel sînteți zgîrcit cu mărturisirea intențiilor.

— Atunci, continuă amfizionul, ca să scap totuși de această acuză a avariției, o să-ți mai vorbesc de o altă intenție. În spectacolul „Bucureștii ride, cîntă și dansează” există cîteva texte cîntate ca: „Don Juan din Popa Nan, Cînd dănește cu el, Cuvîntele încrușigate, un amestec de poezie, scheel, cuplet, melodie, toate avînd un scop precis, educativ. În viitorul spectacol „Serenada Bucureștiiului” la care lucrez acum, intenționez să folosesc acest gen al cîntecului care spune ceva, cu un scop și mai combativ împotriva unor anumite racile, deci și mai educativ.

★
Cîteva ceasuri mai tîrziu. Pe terasa unui restaurant din centru. La una dintre mese eu și prietenul meu fotoreporterul ne despăgubim „la rece” de fierbințele alergăturilor de peste zi. Orchestra cîntă un fox. Perechile de dansatori par umbre ce cresc și descreșc pe sub pergolele traversate de lampioane și flori. Clinchet vesel de pahare, ospătari în alb, risete și...
— Ia te uită! sare de la locul său fotoreporterul.

Pe platoul de dans și-a făcut apariția un tînăr 1/2 „Cicero”, 1/2 cowboy de operetă cu cioc, ochelari de soare și cămașă (1/2) răsfrîntă peste pantaloni cu ținte și țigheuri.
— Își rotește tanțos-agresiv ochelarii în căutarea unei parteneri „valabile”, cînd deodată, pe neașteptate, din cele patru megafone amplificate la maximum răsună, parcă potrivit anume, cîntecul lui „Don Juan din Popa Nan”:
„Cînd văd un malagambist
Mă infurii, nu rezist...”
Dansatorii fac haz. Toți. Toată terasa. Și orchestra și ospătarii și... Și malagambistul se face nevăzut.
Aplauzele sînt pentru Mirea.

SILVIU GEORGESCU
Fotografie de Dan BÎRLĂDEANU

ÎN CURÎND PE ECRANELE NOASTRE:

„CĂLĂTORIE PESTE TREI MĂRI” (Atanasii Nikitin).

— Îi recunoașteți? Nargis ne-a devenit tuturor apropiată prin rolurile interpretate în „Vagabondul” și „Articulul 420”, iar Oleg Strijenov prin remarcabilele sale creații din „Al 41-lea” și „Tău-nul”. Îi veți revedea împreună în coproducția sovieto-indiană „Călătorie peste trei mări”, realizată de regizorii Vasili Pronin și Ahmed Abbas, unul din cele mai reușite filme ale cinematografiei mondiale contemporane.

OPINII... PE SCURT

Față de unele confuzii și tendințe spre un repertoriu „ușor” pe gustul unui anumit public (în orice caz nu al celui căruia îi sînt destinate eforturile celor mai buni oameni de cultură), tendințe care s-au manifestat în ultima vreme în unele teatre, premierele celor două piese de Gorki reprezintă nu numai o boare de aer curat, dar însuși semnul că teatrul nostru are destule resurse pentru a reveni pe o linie de plutare în ceea ce privește puritatea ideologică a repertoriului său și a mijloacelor sale de exprimare. Din păcate, din cele două piese de Gorki anunțate de două teatre din Capitală — Teatrul Național „I. L. Caragiale” și teatrul „C. Nottara” — n-am avut puțința să vedem decît una și aceasta nu din vina noastră. Căci, pregătind „Vilegiaturistii”, piesă a lui Gorki încă ne jucată la noi. Teatrul „C. Nottara” s-a văzut handicapat de condițiile improprii ale scenei sale din str. Dobrogeanu Gherea și a decis să amîne premiera pentru deschiderea stagiunii viitoare, cînd va putea dispune de noua sa scenă.

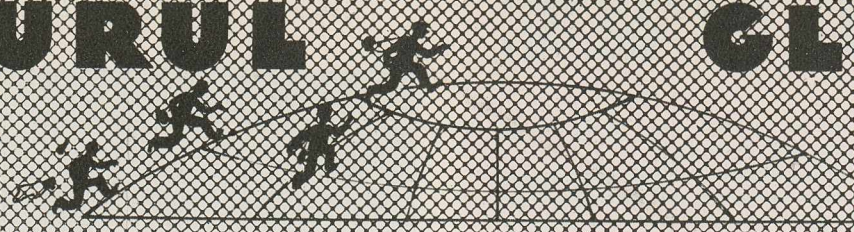
Rămîne dar să consemnăm aceasta cu părere de rău pentru Teatrul „C. Nottara” și să ne ocupăm doar de premiera piesei „Dușmanii”, prezentată pe scena Naționalului. Ne exprimăm regretul că evenimentul acesta a avut loc destul de tîrziu, adică aproape de închiderea stagiunii. Dar mai bine mai tîrziu, decît niciodată... (Se pare însă că a intrat în practica onora dintre teatrele noastre obiceiul de a prezenta premiere cu cîteva zile înainte de închiderea stagiunii).

La prima vedere, conflictul „Dușmanilor” e simplu, chiar liniar. E conflictul dintre muncitorii și patronii unei fabrici, în preajma revoluției din 1905, conflict care va duce la victoria materială, vremelnică a patronilor, dar la cea morală, coplesitoare, a oamenilor care luptă pentru pîine și viață. Greva anunțată de muncitori, închiderea fabricii de către patroni, uciderea lui Mihail Skrobotov, scot la iveală fața adevărată a așa-zisilor „prietenii” ai proletariatului, dar mai ales stîrnesc, în sînul lumii aparent liniștite și lipsite de contradicții a burgheziei și moșierimii ruse, furtuna. Or, tocmai furtuna aceasta trebuia să constituie atmosfera și cadrul în care, pe scena Teatrului Național, să se desfășoare „Dușmanii”. Maestru al amănuntului, regizorul Al. Finți a reușit să imprime fiecărui personaj trăsături distincte, conforme aceluia pe care le-a văzut Gorki, și a creat cu ajutorul scenografului M. Tofan și cadrul necesar (coșurile fabricii care domină amenințător grădina Bardinilor). Din păcate însă, regia a pierdut din vedere furtuna care zgîlție din adîncime sufletele. Atmosfera „Dușmanilor” e, pe scena Naționalului, mai mult cehoviană decît gorkiană, dacă se poate spune astfel. În locul friicii și a frămîntării violente, puternice, aducătoare de dezlegări, domnește o atmosferă grea, e drept dar lipsită de dinamism, de ritm. Și e ciudat că, deși aproape fiecare interpret, cu unele mici excepții, are, aș spune, o creație valoroasă, echipa, în totalitatea ei, nu reușește să imprime în întregime spectacolului zbuciumul caracteristic dramelor lui Gorki.

În această ordine de idei, a interpretării, trebuie menționați Elvira Godeanu pentru subtila relevare a prostiei și neputinței Polinei, Marcel Enescu pentru felul în care a creionat viguros toată mirșăvia lui Zahar Bardin, Irina Răchițeanu pentru frămîntarea frumos interiorizată a Tatianeii, Marcela Rusu pentru sinceritatea explosivă, tinerească, care conferă mult farmec rolului ei. Un cuvînt în plus merită Cella Dima, care a făcut în Cleopatra un rol cu totul decșebit de cele cu care ne-a obișnuit. Păcat numai că Emil Botta a ratat personajul atît de poetic al lui Iacov.

Mariana PÎRVULESCU

ÎN JURUL GLOBULUI

START...

● La Pekin se construiește un mare velodrom. Pista de alergări va măsura 333 m, iar tribunele vor avea o capacitate de 5000 locuri. Acesta va fi primul velodrom din R.P. Chineză.

● Mac Guire este cel mai bătrîn antrenor de fotbal din lume. El este președintele comisiei de selecție a reprezentativei Irlandei de Nord. Știi cîți ani are Mac Guire? 94!

● În întreaga lume a făcut senzație evoluția înofătătorilor John și Ilse Konrads, care și-au înscris de 11 ori numele pe tabela recordurilor mondiale. În obținerea acestor răsunătoare succese, un merit deosebit îl are și antrenorul Don Talbot. Se pare însă că nu de aceeași părere este și Uniunea australiană de natație, care a refuzat plata deplasării antrenorului Talbot la Jocurile Imperiului Britanic, ce vor avea loc în iulie, și unde vor concura și renumiții săi elevi. În fața acestei situații, în Australia a fost deschisă o subscripție publică pentru a se strînge banii necesari deplasării celebrului antrenor. O fi și acesta un fel de a... răsplăti priceperea și munca antrenorului cu cei mai valoroși elevi din lume în sportul natației.

● Despre afacerismul care domnește în boxul profesionist s-a scris deseori... O știre sosită din New York ne permite să dăm noi amănunte asupra corupției din boxul profesionist american. În meciul Akiris-Logart, marele favorit, boxerul cubanez Logart, a fost făcut K.O. în repriza a șasea. „Curios” e faptul că în ultima zi „balanța pariurilor a înclinat enorm în favoarea lui Akiris. Pentru clarificarea acestei situații, s-a instituit o comisie de anchetă. Președintele comisiei, procurorul Frank Hogan, a declarat ziaristilor: „Sperăm că măcar de data aceasta să terminăm cu aranjamentele criminale din box”. Naivul! Nu-l cunoaște probabil pe Jim Norris, marele gangster al boxului profesionist american, care a ieșit plînc acum „basma curată” din 13 anchete.

● În timp ce organizatorii de gale de box profesionist se umplu de bani, protagoniștii acestor reuniuni sînt siliți, de multe ori, să suporte consecințe dintre cele mai dureroase. Un exemplu ni-l oferă boxerul britanic Jackie Tiller care anul trecut a fost învins prin K.O. la o gală din Doncaster. Lovitura primită a fost atât de puternică, încît Tiller a fost nevoit să stea 293 de zile în spital, timp în care a suportat o operație la creier. Operația nu a dat totuși rezultate, și în urma loviturii primite el a rămas cu corpul paralizat pe jumătate și în stare de semi-cunoștință.

FINIS!

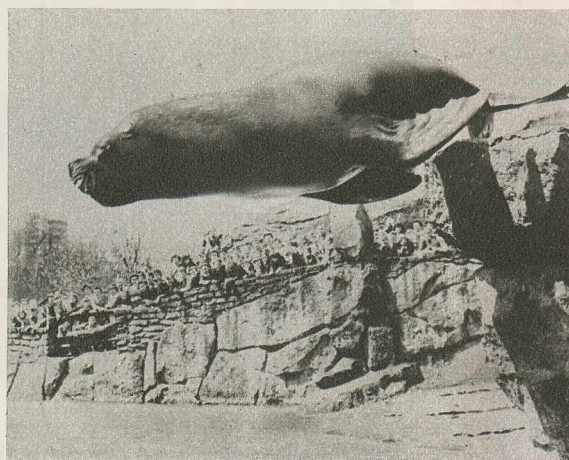
CU MEDALIA DE ARGINT au fost distinse produsele fabricii de ciocolată „Laima” din Riga R.S.S. Letonă, cu prilejul unei Expoziții internaționale ce a avut loc de curînd la Viena. Iată cîteva din exponatele premiate.

DIN MASE PLASTICE este construit acest nou tip de autoturism sovietic, care a stîrnit interes la Expoziția unională industrială 1958, de la Moscova.

O „IDILĂ” DIZGRATIOASĂ între artistul englez de comedie Norman Wisdom (cunoscut la noi din filmul „O dată în viață”) și maimuța „Lucy”. Ce vreți? Cerințele unui anumit public trebuie satisfăcute. Altfel se duce dracului încasările!...

RITO „REACTORUL”. Pentru săriturile lui spectaculoase în apă, Rito, leul de mare, pensionar al grădini zoologice din Berlin, a fost poreclit „reactorul”.

EROU LA 12 ANI. Cu riscul propriei sale vieți, Charles Bodier din Calais (Franța), de numai 12 ani, a salvat de la înec două persoane mature. Pentru acest act de eroism, el a fost distins cu „Medalia de bronz pentru merite civice”.

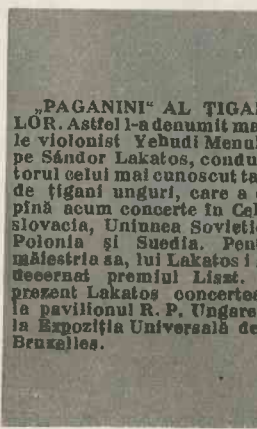
↑ DOMNUL DAVID CHEVALIER, „businessman” din Londra, a fost nevoit — din pricina grevei conducătorilor de autobuse — să folosească un neobișnuit mijloc de transport: scuterul de apă. Acest lucru nu a micșorat însă bătaia de cap a patronilor englezi care au avut de înfruntat tenacitatea celor 50.000 de greviști.

REDACȚIA: BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCÎNTEII

CU SAU FĂRĂ CORSET? — este importanta problemă ridicată de d-na Massey în fața juriului care a decernat titlul de „Miss Anglia 1958” tinerei fais-manechin Wendy Peters. În timp ce milioane de englezi dezbat problema: cu sau fără bombe H?...

„PAGANINI” AL ȚIGANILOR. Astfel l-a denumit marele violonist Yehudi Menuhin pe Sándor Lakatos, conducătorul celui mai cunoscut taraf de țigani unguri, care a dat pînă acum concerte în Cehoslovacia, Uniunea Sovietică, Polonia și Suedia. Pentru măiestria sa, lui Lakatos i s-a decernat premiul Liszt. În prezent Lakatos concertează la pavilionul R. P. Ungare de la Expoziția Universală de la Bruxelles.

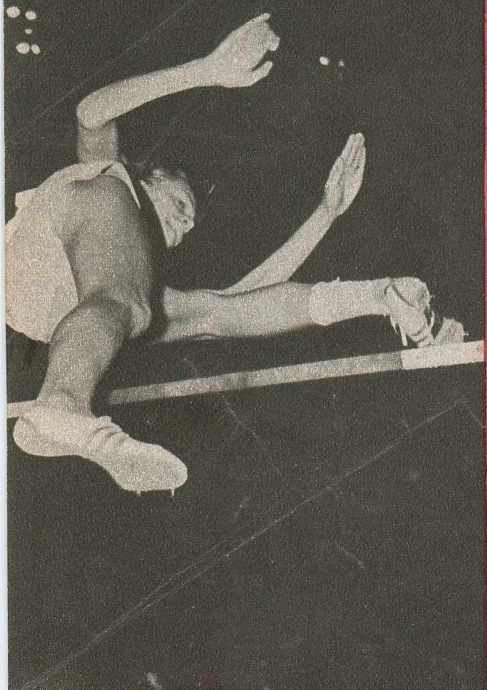

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR:

3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Iolanda Balaș

Nici nus-au risipit încă plăcuta senzație și bucuria stîrnite de acel 1,78 m realizat de Iolanda Balaș pe Stadionul Republicii și iată că tinăra atletă — cu extraordinara energie care o caracterizează — a lăsat în urmă și acest rezultat.

La Cluj — centru cu frumoase tradiții sportive — Ioli a dus recordul mondial la 180 cm. Cifra este de-a dreptul uluitoare. Anunțată duminică după-amiază pe Stadionul Dinamo din Capitală, ea a stîrnit un puternic entuziasm și călduroase aplauze adresate, de departe, renumitei sportive.

Deci recordul mondial la săritura în înălțime femeii este de 1,80 m! Prin comparație, pe baza punctajului prevăzut de tabela finlandeză, această performanță (1144 p.) echivalează în probele feminine cu 11,1 sec. pe 100 m plat, 10,4 sec. la 80 m garduri; 6,70 m la săritura în lungime,

180 CENTIMETRI!

55,90 m la disc sau 16,64 m la aruncarea greutății.

Necunoscută în 1948, cînd făcea primele încercări sărind în grădina din jurul casei, peste o sfoară legată între doi pomi — Iolanda Balaș stabilește primul ei record în 1951 la Timișoara: 1,49 m (vechiul record al țării 1,48 m, Irma Kiss 1946).

Au trecut șapte ani de atunci — timp care marchează ascensiunea Iolande spre culmile atinse acum, ale măiestriei sportive. La sfîrșitul fiecărui an recordul țării a fost împins tot mai sus. Lupta a fost dîrză, fiecare centimetru însemnînd noi eforturi, alte sute de ore de pregătire. În 1951 a trecut ștacheta înălțată la 1,50 m, și 1,51 m și apoi: 1,52 și 1,53 (1952) — 1,60 (1953) — 1,65 (1954) — 1,70 m (1955) — 1,75, record mondial și european (14 iulie 1956) — 1,76 m, record mondial egalat și nou record european (13 octombrie 1957) — 1,78 m, nou record mondial (7 iunie 1958) și acum șase zile: 1,80 m (22 iunie 1958)...

Am stat de vorbă cu Ioli după această nouă și valoroasă performanță. Am regăsit-o la fel de modestă și tot atît de entuziastă ca și în 1949, cînd am cunoscut-o în orașul de pe Bega. Și totuși au mai trecut anii, s-a mai... înălțat ștacheta și Ioli a devenit cea mai bună sportivă din lume la proba de săritură în înălțime. La 12 decembrie împlinește 22 de ani. Cite visează o fată la această vîrstă! Cum era și firesc, nu mi-a destăinuit decît visele legate de viața sportivă:

„Voi continua să lupt mai departe cu înălțimea ștachetei. O luptă și mai mare trebuie să dau însă pentru înfrîngerea emoțiilor pe care le am în concursurile internaționale. Cînd voi reuși și acest lucru, satisfacția mea va fi deplină“.

E o dorință care e egală unui angajament.

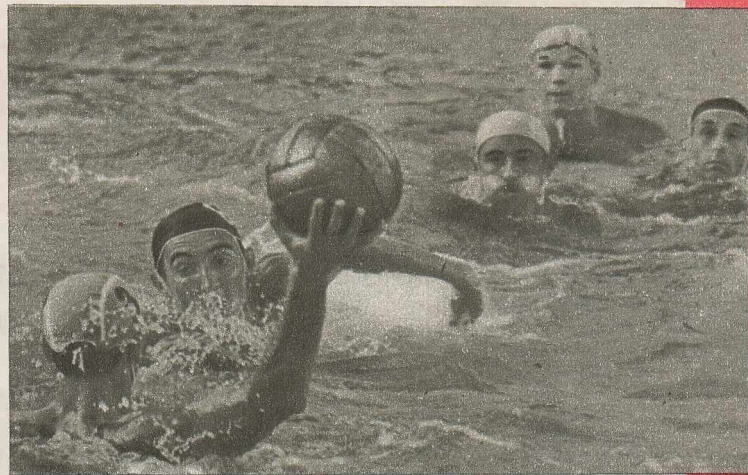
Florin ȘERBAN

„CURSA MUNTILOR“. Pe șoselele de munte din jurul Orașului Stalin — cicliști romîni, maghiari (Dozza-Buda-pesta) și polonezi (Gwardia-Varșovia) și-au disputat înfîietatea în tradiționala competiție ciclistă „Cursa Munților“.

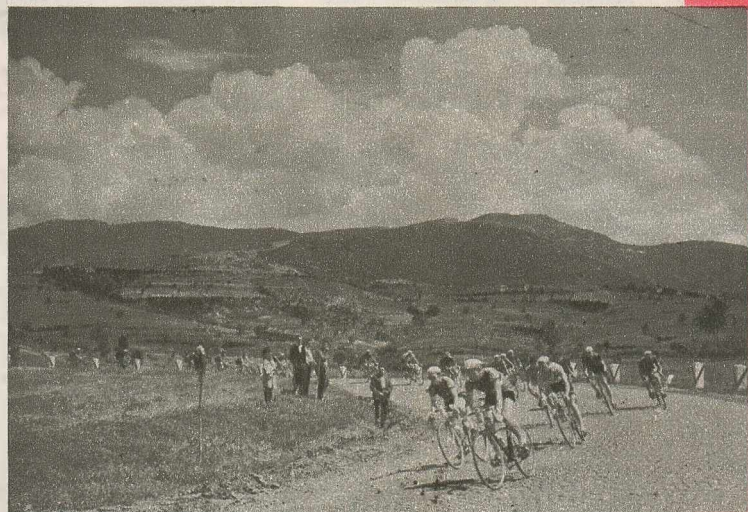
Primul loc în clasamentul general a fost ocupat de talentatul ciclist Ludovic Zanol (Dinamo) — învingător în trei din cele șase etape ale întrecerii. Iată-l la sosirea din etapa Orașul Stalin — București.

CAMPIONATUL DE VOLEI-juniori al Capitalei a fost cîștigat de echipa Casei Centrale a Armatei, care a dispus de Dinamo cu 3-2.

MOSCOVA. Săptămîna trecută s-a desfășurat înfîlnirea internațională de polo pe apă dintre echipele reprezentative ale U.R.S.S. și R.P.R. Tinerii noștri jucători au reușit să termine la egalitate (3-3).

SOFIA. Anul acesta, „Turul ciclist al R.P. Bulgaria“ a reunit la start sportivi din mai multe țări printre care se află: Belgia, Olanda, România, Danemarca și Bulgaria.

Reprezentanții noștri, — și în special D. Munteanu și I. Braharu — au fost printre animatorii mul'or etape din această dificilă competiție.

STOCKHOLM. Ne aflăm înaintea ultimului act al celei mai mari competiții de fotbal: finala campionatului mondial. Cu acest prilej se vor înfîlni echipele Suediei și Braziliei.

În fotografie, o imagine din înfîlnirea Suedia-Ungaria. Portarul Grosicz intervine la o minge.